

KOSE TEATAJA

KOSE VALLA AJALEHT

WWW.KOSEVALD.EE

SEPTEMBER 2023

„Üks suurimaid välja-
kutseid on valla tööjõu-
kulude suur
osakaal.“

DEMIS VOSS
vallavanem

TULEMAS

KOSE PÄEVAKESKUS

9.09 angerjafestival Võrtsjärve ääres, väljasõit **kell 8.30** parklast.

12.09 inkotuba Ardu **kell 10.30** ja Kosel **kell 12.30**.

28.09 Tallinna draamateatris etendus „Amadeus“, väljasõit **kell 17.30** parklast ja **17.40** Kose-Uuemõisast.

KOSE KULTUURIKESKUS

1.–30.09 Kose huvikooli kunstiasakonna III lennu lõputööde näitus.

9.09 kell 15 vanavanemate päeva kontsert. Jaak Joala laule esitavad Saara Pius ja Jakko Maltis. Tasuta. Avatud Votikmetsa kohvik-baar.

14.09 kell 18 koguperefilm „Julge vaalapoe „Katak“, **kell 20** komöödia ja seiklusfilm „Barbie“. Piletid hinnaga 5 ja 4 eurot Piletimaailmas ja kohapeal.

21.09 kell 11 laste ja noorte teater Reky „Eesti muinasjutud“. Piletid müügil Piletimaailmas ja kohapeal.

22.09 kell 13 loeng „Vaimse tervise probleemide mitu palet laste ja noorte seas“. Tasuta.

28.09 kell 19 Kose Kikerdis etendus „Kõiges on süüdi sardiinid“. Pilet 8 ja 10 eurot kohapeal sularahas.

KOSE PÄEVAKESKUS

21.09 kell 13.00–15.00

kutsus Kose päevakeskus lahtiste uste päevale uude tegevuskohta. Tutvustame päevakeskuse teenuseid ja tegevusi.

29.09 kell 13 eakate klubi üritus „Puhkus läbi“.

KOSE RAAMATUKOGU

RAAMATUNÄITUSED: „Hõrgud hoidised“ ja „Ajalugu ja inimsaatus“.

LASTEOSAKONNAS NÄITUS „Uue hooga kooli“.

Seintel Gunta Randra maalid. KLAASKAPIS taksikoertega seotud esemed Liina Jõe kogust.

23.09 kell 11.00 Gunta Randra raamatuesitlus.

Taluõu Ratastel kutsub külla, aga võib ka ise koos loomadega külla tulla

Kose ja Habaja vahel tegutseb talu, mille pererahvas on ristinud nimega Taluõu Ratastel. Selles talus armastatakse loomi ning seal toimetavad inimesed soovivad seda loomaarmastust ja maalähedast eluviisi ka laiemalt tutvustada ja selleks ollakse valmis loomadega lausa väljasõite korraldama.

Alates selle aasta kevadest ka küllastajatele avatud – esialgu küll vaid pühapäeviti – ratastel taluõuest on iseäranis põhjust juttu teha sellepärast, et oma majapidamise n-ö hoovivärvate avamisega on pererahvas nõuks võtnud maal elamist ja kõike selle juurde kuuluvat tutvustada ka laiemalt. Seda kõike tutvustavad nad nii naabritele kui kaugemalt tulijatele, nii linnainimestele kui neile, kes juba ka ise maa kodu omavad ja seal kasvõi suveaega veedavad.

Enamik meist on ju oma juurtega ikkagi kusagilt maalt pärit ja ka juba mitmendat põlvkonda linnas elanuna, tabab osa meist ikkagi mõttelt, et millalgi võiks oma elujärje tagasi maale kolida.

Just selle mõtte viljelemiseks või siis maal elamise pisiku võimalikult suure kaarega laialikülvamiseks on ellu kutsutud maal elamise päev, mida nüüd juba mitmendat aastat korraldatakse ning mis tänava leiab aset 23. septembril. Ka Taluõu Ratastel plaanib sel korral maal elamise päeval osaleda. Nii, nagu osaleti ka juulikuus avatud talude päeval, mil korraldati küllastajatele traktorisõitu, tutvustati loomi ja tehti kodukohvikut.

Uus-Meremaalt Eestisse talupidajaks

Talu noorperenaine Esta Karbov on üsna tüüpiline näide sellest, kuidas eestlased taas maaelu juurde jõuavad. Mitu aastat mujal, ka välismaal elanud ja töötanud Esta naases kodukohta, sest kus see elu ikka parem on kui vanematelal. Seal, kus tunned ennast turvaliselt ning saad kahe jalaga kindlalt oma maal seista.

Esta Karbovi kaasa on aga hoopistükki Uus-Meremaalt. Estat ja Samuel James McCartneyt ehk lihtsalt Sami seob armastus maaelu ja loomadega toimetamise vastu. Nüüdseks on nad soetanud terve väiksemat sorti loomaia jagu pudu-

Esta ja Sam oma kitsekarja keskel. Nad on seda meelt, et Eestimaal on väga vahva maal elada. Ja üks täiemahulise maaelu juurde käivad ikka ka koduloomad – kuidas siis muidu... FOTO: AIN ALVELA

lojuseid, kelle hulka kuulub arvukalt lambaid, kümmekond kitse, Vietnami rippköht-siga, pullvasikas, küülikud, kanad-kuked, merisigade paar ja koerad-kassid pealekauba. Ma ei püüagi siinkohal hakata kõiki nimepidi üles lugema, aga nimesid on kõigile pandud ja pererahvas neis enam-vähem ka orienteerub. Tõsi, lammastega olevat teinekord raskusi, ent see on ka mõistetav, sest ratastel taluõues elab praegu neid juba mitukümmend.

Iga keskmine eestimaa-lane teab, et Uus-Meremaal kasvatatakse palju lambaid ning võiks ju arvata, et iga sealne mehepoeg sünnib siia ilma juba emapiimaga saadud lambapügamise oskustega. Ent Sami puhul on pisut teine lugu – Uus-Meremaal tegeles ta pigem lehmade ja piimatootmisega, ning lambapügamisega oli kokku puutunud vaid kaudselt ja pooljuhustlikult. Nii et Eestimaale tulles ja lambakasvatamiseks hakates tuli see oskus n-ö rohujuure tasandilt endale selgeks teha.

Nüüd on tal asi käpas ja kui kellelgi ümberkaudu, kas siis Kose vallas või mujal Harjumaal on tarvis lammastelt vill maha võtta, siis võib julgesti Sami appi kutsuda. Tema hooleks on talus ka need loomadega ette tulevad tööd, mida me hellema hingelaadiga lugejate meelerahu säästmise huvides siinkohal ei hakka lähemalt kirjeldama.

Loomad hoiavad inimeste poole

Aga loomi armastavad ja hoiavad nii Esta kui Sam piiritult. Armastavad kõiki loomi, kuigi loomulikult on teiste seas neil mõlemal ka oma erilised lemmikud. Kui lambad ja nüüd juba ka kitsed paljunevad ise, siis karja alguses olid paljud neist nn lutitalled – sellised, kes olid kusagil mõnes teises farmis orvuks jäänud või kes oleks suures põllumajandusettevõttes ühel või teisel põhjusel n-ö välja praagitud, aga kes siis õnnelikke teid pidi taluõu ratastel oma edasise elu- ja pelgupaiga leidsid.

Loomadest on eriti aktiivsed kitsed, kes iga uut taluõue sisenejat omal moel tervitama saavad. Noh, tõele au andes küll mõnda maiuspala saada loodavad, aga see ei muuda asja – kitsed on inimestega maast-madalast harjunud ning lasevad ennast sarvede vahelt sügada nii, nagu iga kassiomani on harjunud oma lemmikut kõrva tagant sügama.

Kitsed on teadagi head hüpajad, mistõttu neid tavalise aediku sees hoida on keeruline. Selleks puhuks on abiks elektrikarjus, mis kogu loomade ala piirab. Oma territooriumil peab neid aga hoidma, sest ratastel taluhoovi üks külg piirneb metsaga, kus rajakaamera vaatevälja on jäänud nii hunt, karu kui ilves.

Taluõu Ratastel pererahva mõtteid kuulates saan taas-

kord aru, et inimene on ikka väga kohanemisvõimeline ja harjub – no ütleme nii, et peaaegu kõigega. Varem asus nende majapidamine väikese, Koselt Habajasse viiva maantee ääres, nüüd kulgeb neist napi kilomeetri kauguselt mööda Eesti suurim autotee, kust kaikuv müra ilusti ka taluhoovile ära kostab.

Esta Karbov räägib aga, et kõigega võib harjuda ja seda enam oskad sellisel puhul hinnata seda vaikust, mis õhtu- ja öötundidel saabub. Kusjuures maantee suhteliselt ühtlasest müra enamgi riivavad tema jutu järgi kõrva Kose laskepaigalt kostuvad püssipaugud, sest laskeharjutusi tehakse seal sageli ja tihtilugu on püssitärin üsna intensiivne.

Loomad vajavad hoolt, aga ka raha

Kui loomakarjari on juba kurnikesti suureks paisunud, siis tähendab see kahtlemata ka seda, et pererahva suvepäevad on paljuski täidetud söödavarumise töödega. Tänavu on ju avalikkuses palju räägitud sellest, et kevadise põuaperioodi tõttu jäi rohu kasv kesiseks, lisaks kimbutavad suve teises pooles heinategu vihmahood, mistõttu ka Taluõu Ratastel on praeguseks kogunud vaid umbes poole talvisest loomasöödast. Oma heinamaa on küll olemas, aga teatud kogus sööta tuleb ka juurde osta. Esta jutu järgi kuulub

ühe lamba või kitse kohta talve jooksul vähemalt kaks ja pool kuiva heina rulli, sedagi vaid siis, kui kokkuhoidlikult majandada. Kusjuures eriti kitsed on üpris suured raiskajad – hein tiritakse jalge alla ja ega pärast seda see ju enam süüa kõlba.

Just mehhaniseerimist nõudvate talutööde juures tuleb Esta sõnul mängu ka kogukondlik suhtlemine ja selle vajalikkus. Uue põllutehnika soetamine on kallis, vana ostmise riskantne ja ega sellist, just väiketalunikule mõeldud tehnikat olegi teab kui palju saada. Oleks ju loomulik, et sellistel puhkudel naaber naabrit aitab. Ja eks aitabki, aga ainult sellele lootma jääda ka ei saa, sest eks ka naaber tahab oma töid ikka ennekõike ära teha.

Sestap, et talu vajab majandamist ja sellega on seotud üsna palju erinevaid kulusid, püüavad Esta ja Sam üha rohkem tähelepanu pöörata ka sellele, mis nende kuludele katte annaks – ehk siis sissetulekute poolega. Näiteks, kui alguses oli küllastajal taluhoovile loomade juurde pääsemiseks tarvis teha vaid oma äranägemise järgi annetus, siis nüüd küsib Esta selle eest ikkagi konkreetse tasu. Sest inimeste „äranägemine“ piirdus teinekord napi 50 sendiga ja pererahvale sai üsna kiiresti selgeks, et heategevusliku tööga leiba lauale ja loomadele ninaesist ei saa.

Niisiis otsustati panna ka vähemalt muist oma talu-loomadest piltlikult oeldes ratastele, et maal elamise ja loomadega toimetamise hõngu – seda siis nüüd juba ka üsna otseses mõttes – viia eeskätt lastele kätte sinna, kus iganes nad ka ei viibiks. Praeguseks on käidud lasteade-dades ja erinevates kodudes, Taluõu Ratastel on valmis kohale veerema ka näiteks laste sünnipäevadel jt taolistel puhkudel. ➔

AIN ALVELA
Kose Teataja toimetaja

Esita tubli isa Aasta Isa tiitlile!

Kose vald jagab ka sel aastal välja Aasta isa tiitli, kandidaate saab esitada septembrikuu jooksul läbi Kose valla iseteeninduskeskkonna SPOKU.

Aasta isa tiitli eesmärk on väärtustada isaks olemist tervikuna: kuigi aasta isaks valitakse üks kandidaat, on see kummardus nii nominentide kui ka kõigi meie valla isade ees.

Aunimetus antakse välja isale:

- kelle peres kasvab või on üles kasvatatud vähemalt kaks tublit last;
- kes on oma töös pädevad ja tunnustatud;
- kes osalevad aktiivselt ühiskondlikus tegevuses;
- kes on perekonna väärtustamise heaks eeskujuks ka väljaspool perekonda.

Kandidaat peab olema Eesti Vabariigi kodanik ja tema elukoht elanike registri alusel peab olema Kose vallas. Põhjendatud vabas vormis ettepanekuid Kose valla aasta isa aunimetuse omistamise kohta võivad teha kõik juriidilised ja füüsilised isikud, Kose vallavalitsus, Kose vallavolikogu ja selle komisjonid.

Kirjalikud ettepanekud kandidaadi kohta koos põhjendusega aunimetuse Kose valla aasta isa aunimetuse andmiseks palume esitada hiljemalt 29. septembriks 2023 läbi Kose valla iseteeninduskeskkonna SPOKU (leitav Kose valla kodulehelt www.kosevald.ee).

Kirjalik ettepanek peab sisaldama järgmisi andmeid:

1. kandidaadi nimi ja elukoht;
2. laste arv, vanused ja nimed;
3. kandidaadi töökoht ja amet;
4. kandidaadi iseloomustus ja teenete loetelu/tegevuse kirjeldus;
5. ettepaneku tegija nimi.

KOSE VALLAVALITSUS

Ootame esitama kandidaate Aasta õpetaja 2023 tiitlile

Kose vallavalitsus kuulutab välja kandidaatide esitamise Aasta õpetaja 2023 tiitlile. Tänuplaat antakse Kose valla haridusametis töötavale isikule, kes on silma paistnud heade töötulemustega.

Tänuplaat antakse üle Kose valla õpetajate päeva vastuvõtul.

Kirjalikud ettepanekud koos põhjendusega kandidaatide kohta palume esitada läbi Kose valla iseteeninduskeskkonna SPOKU (leitav Kose valla kodulehelt www.kosevald.ee) hiljemalt 15. septembriks 2023 (k.a.).

KOSE VALLA-
VALITSUS

Toetus kooliminevale lapsele

Kooliteed alustava lapse vanemad saavad 30. oktoobrini taotleda esmakordselt kooli mineva lapse toetust ehk ranitsatoetust, mille suurus Kose vallas on 200 eurot.

Toetust makstakse juhul, kui mõlemad lapsevanemad on Kose valla elanikud (ei kehti üksikvanema puhul)

ning vähemalt üks lapsevanem on olnud minimaalselt üks aasta enne lapse esimesse klassi

minekut Kose valla elanik. Erandkorras ei arvestata toetuse määramisel elukoha

registreerimise tähtsaja tingimust juhul, kui vanemad on toetuse taotlemise õiguse tekkimise hetkeks soetanud Kose valda kinnisvara ning on rahvastikuregistris registreerinud enda ja lapse elukohana Kose valla.

Samuti on toetuse saamiseks eeldus, et lapse vanematel ei ole Kose valla eest täitmata rahalisi kohustusi.

Taotlust saab esitada 30. oktoobrini läbi iseteeninduskeskkonna SPOKU.

MARGIT EERIK,
Kose valla kultuurinõunik

Ardu võrgupiirkonna soojuse piirhind langeb 13,1%

Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud soojuse piirhind SA Kõue Varahaldus Ardu võrgupiirkonnas on kütteperioodil 2023/2024 73,22 €/MWh, millele lisandub käibemaks. Hinnalangus on võimalik tänu kütuste ja

elektrienergia ostuhinna muutustele. Loodame, et keeruline olukord energiakandjate turul stabiliseerub ja järgnevatel kütteperioodidel on võimalik tarbijaid meeldivalt üllatada. Soovime kõigile sooja tuba!

SA KÕUE VARAHALDUS

Ardu alevik sai esimese DPD pakiautomaadi

Logistikaettevõtte DPD Eesti paigaldas Ardu kaupluse juurde aleviku esimese DPD pakiautomaadi. Pakiautomaat on ööpäevaringseks kasutamiseks avatud alates 14. augustist.

Kose vallas töötab nüüd kokku kolm DPD pakiautomaati, lisaks Ardule ka Kose ja Kose-Uuemõisa Grossi kaupluste juures. DPD Eesti operatsioonide juht Mehis Aan märgib, et Ardu aleviku uuest pakiautomaadist saab pakke vastu võtta ja saata nii teistesse pakiautomaatidesse kui ka aadressidele üle kogu Eesti. Lisaks saab pakke saata ka kõikidesse Euroopa Liidu riikidesse.

„Sellega toome e-kaubanduse lähemale just sinna, kus seda kõige enam on tarvis, sest väiksemates maapiirkondades on füüsilisi kauplusi kas minimaalselt või mitte üldse,“ selgitab Aan. DPD grupi tellitud värskema e-kaubanduse

uuringu järgi eelistab 83% Eesti elanikest paki kättesaamiseks ja saatmiseks kõige rohkem just pakiautomaate.

„E-kaubanduse maht on aasta-aastalt kasvamas, mistõttu jätkame oma pakiautomaatidega laienemist sinna, kus on teenuse järgi kõige enam nõudlust,“ räägib Mehis Aan. „Praegu asuvad DPD pakiautomaadid 79% Eesti inimestest umbes kahe kilomeetri kaugusel ning pakiautomaatide võrgustiku laienemisega suureneb see protsent veelgi.“

DPD Eesti paigaldab sel aastal kokku 40 uut pakiautomaati üle Eesti. Tänu laienemisele kasvab DPD võrgustik aasta lõpuks 300 pakiautomaadini.

KOSE TEATAJA

KOKKUVÕTE KOSE VALLA- VOLIKOGU 31. AUGUSTI 2023 ISTUNGIST

Kose vallavolikogu 2021. aastal valitud koosseis pidas oma kahekümne neljandat istungit 31. augustil Kose vallas, istungit juhtas vallavolikogu esimees Merle Pussak.

Istungist võtsid osa volikogu liikmed: Martin Innos, Timo Nikitin, Tarvi Nikker, Rein Kesepaik, Moonika Kuuseoja, Siiri Tammeleht, Annely Tisler, Lembit Nael, Ott Valdma, Alvar Kasera, Margit Mikk, Martin Medar, Pelle Pohlak, Katrin Taniste, Kalle Sleng, Andres Ois, puudusid Siim Pohlak ja Janno Jöffert.

Kose vallavolikogu otsusega nr 193 anti MTÜ-le Ardu Alevikuselts tasuta avalikuks kasutamiseks tähtajatult Kose vallale kuuluv Pargi kinnistu Ardu alevikus.

Kose vallavolikogu määrusega nr 44 muudeti Kose vallavolikogu 29. juuni 2023 määrust nr 43 paragrahvi 4 ja täiendati lõikega 3: „Maamaksu tasumine ja sissenõudmine 2023 aastal teostatakse väljastatud maksuteadete kohaselt.“

Kose vallavolikogu otsusega nr 194 seati isikliku kasutuse õigus OÜ Radionet kasuks ja määrati isikliku kasutuse õiguse ala ning koormati tähtajatult Kose vallale kuuluv Kolu külas asuv 3370132 Kose-Uuemõisa-Saula tee kinnistu, pindala 3,24 ha, kasutuse õiguse alaga 21 m² vastavalt plaanile.

Esimesel lugemisel oli määruse „Õigusaktidega kohaliku omavalitsuse pädevusse antud ülesannete delegerimine“ eelnõu.

Kose vallavolikogu otsusega nr 195 otsustati müüa elektroonilise enampakkumise teel Kose vallale kuuluv Lasku kinnisasi alghinnaga 6200 eurot.

Kose vallavolikogu otsusega nr 196 otsustati müüa elektroonilise enampakkumise teel Kose vallale kuuluv Kõüni kinnisasi alghinnaga 10 000 eurot.

Kose vallavolikogu otsusega nr 197 otsustati müüa elektroonilise enampakkumise teel Harmi kool kinnisasi alghinnaga 159 000 eurot.

Kose vallavolikogu otsusega nr 198 muudeti Kose vallavolikogu 29.06.2023 otsust nr 188 „Kose vallale kuuluva Alu tänav kinnistu koormamine isikliku kasutuse õigusega OÜ Elektrilevi kasuks“ asendades otsusele lisatud plaani uue plaaniga.

Kose vallavolikogu otsusega nr 199 tunnistati kehtetuks Kose vallavolikogu 19. detsembri 2013 otsusega nr 224 „Detailplaneeringu kehtestamine“ kehtestatud Kose-Risti liivakarjääri, Krossiraja ja Kose-Risti kruusakarjääri katastriüksuste detailplaneeringu positsioon nr 9 osas.

Kose vallavolikogu määrusega nr 45 kinnitati Kose valla avaliku ürituse korraldamise ja pidamise nõuded.

Täpsem ülevaade vallavolikogus toimunud aruteludest ja hääletamisest koos vastuvõetud õigusaktidega on kättesaadav valla veebilehelt <https://www.kosevald.ee/volikogu-is-tungite-paevakord-ja-salvestused>.

Kose vallavalitsus korrastab valla haldus- ja tugiteenuseid

Kose vallavalitsus sai toetust Euroopa ühtekuuluvuspoliitika fondide vahenditest, et läbi viia analüüs, kuidas oleks kõige mõistlikum ja majanduslikult efektiivsem korraldada vallas erinevaid haldustegevusi – koristamist, remonte ja haridusasutuste tootlustamist.

Kose valla on praegu 12 hallatavat asutust ja kaks kommunaal-ettevõtet, nendest kaheksa asutust tegutseb Kosel. Kose valla ja hallatavate asutuste töötajate arv taandatud aastajale aastal 2022 oli 429, neist haldus- ja tugiteenuste osutamisega seotud ametikohti oli ligikaudu 100, mis on küllaltki suur osakaal. Ühinemise eelselt oli endises Kõue vallas 5 ja Kose vallas 19 hallatavat asutust.

Pärast valdade ühinemist alates 2013. aastast on ellu viidud mõningaid positiivseid ümberkorraldusi – on konsolideeritud valla raamatukogude, noortekeskuste, kultuurikeskuste tegevus, spordi- ja muusikakooli baasil on loodud huvikool. Kose alevikus on struktuuritoetuste toel loodud endise teeninduskooli (kutsekeskkool nr 40) baasil ühendasutus, kus tegutseb kultuurikeskus, gümnaasiumi

Tabel 1. Efektiivsusnäitajad www.minuomavalitsus.ee võrdluses

Näitaja	Kose vald	Eesti keskmine	Harjumaa keskmine
Hoonete üldpind m²/elaniku kohta	5,8	3,6	2,7
Töötajaid 1000 elaniku kohta	57,9	41,1	36,5
Kooli klasside täitumus	16,8	19,6	23,4
Lasteaia rühmade täitumus	18	18,2	19,8

Tabel 2. Külastatud valdade võrdlusnäitajad

KOV	elanike arv	pindala (km²)	teenindatavad asutused	töötajad
Saue vald	25 557	628	22 asutust; 68 000 m²	76 + tootlustus sisse ostetuna (u 18)
Elva vald	14 653	732	34 000 m²	76
Kiili vald	6400	101	4 asutust, 16 000 m²	54
Kose vald	7762	533	36 000 m²	?

Tabel 3. Toitlustuse korralduse võrdlusnäitajad

KOV	lasteaia õpilased	kooli-õpilased	toitlustatavate arv	köökid arv	keskmine toitlustatavate arv köögi kohta
Saue vald	1615	3249	4864	4	1216
Kiili vald	377	967	1344	1	1344
Saku vald	786	1792	2578	2	1289
Elva vald	783	1774	2557	11	232
Kose vald	582	1045	1627	11	148

algklasside osa, raamatukogu, noortekeskus ning lasteaia vanemad rühmad. Paraku tuleb muudatustega edasi liikuda, et suurendada majanduslikku efektiivsust, mis loob omakorda eeldusi uuteks investeeringuteks ja arendustegevusteks. Üks suurimatest väljakutsest on valla tööjõukulude suur osakaal ehk töökohtade arv, mida ilmestab valla palgal olevate töötajate arv 1000 elaniku kohta. Selgituseks võib lisada, et palgad ei ole suured eraldi võttes (näiteks Rae vallaga võrreldes on Kose vallakodaniku keskmine brutotulu u 30% võrra madalam), vaid tööjõukulud on suured kogumina.

Tööjõukulud moodustasid Kose valla 2021. aasta põhitegevuse kuludest 62%, 2022. aastal 60%. Aga millest see tuleb? Meil on neli suuremat (Kose, Kose-Uuemõisa, Oru, Ardu) ja kaks väiksemat teeninduskeskust (Ravila, Habaja), kus avalike teenuste üllalpidamine võrreldes kompaktse asutusega linnas ongi oluliselt ressursimahukam.

Tänane haldus- ja tugiteenuste korraldus vallas (kinisvara haldus- ja hooldus ning toitlustus) on hallatavate asutuste põhine, mis on killustunud ja ebaefektiivne, puudub tervikpilt haldustee-

nuste planeerimisest ja ressursi vajadusest. Halduse poolel (haldus, koristus, remont) on meil täna 61 ametikohta, haridusasutuste toitlustuse poolel on 28 ametikohta ehk kokku 89. Nende valdkondade tööjõukulud moodustavad 1,4 miljonit eurot. Majandamiskulude osas korrashoiu- ja remondimaterjalide, korrashoiuteenuste ja jooksvad remondikulud moodustavad u 250 000 ning kulud haridusasutuste toitlustamisele u 355 000 eurot.

Ümberkorralduste tulemusena loodaval kesksel haldusmudelil on kolm põhilist eesmärki:

- haldus- ja toitlustustee-

nuste süsteemsuse parandamine ja kvaliteedi tõus;

- pädeva ja motiveeritud töötajaskonna tagamine;
- tööjõu efektiivne kasutus ning võimalusel kulude optimeerimine.

Analoogsed eesmärgid on seatud ka teistel omavalitsustel, kui käisime tutvumas Saue, Elva ja Kiili valdade praktikatega. Hallatavad asutused peavad tegelema oma põhifunktsiooniga (eelkõige õppekasvatustööga) ning tugiteenused on mõistlik tsentraalselt korraldada.

Kui palju on võimalik efektiivsust saavutada? Üheselt on seda raske hinnata, sest kõik tänased ametikohad ei ole otseselt omavahel võrreldavad ning vähemalt esialgu võib protsessi käigus tekkida ühekordseid kulusid juurde (nt inventarikulu köökide konsolideerimisel).

Uue toimemudeli loomisel tuleb arvestada, et valla pindala on 533 km² ning vallas on 6 asulat, kus omavalitsusel on hooned ja teenused st vähemalt teatud teenuste puhul on soovitatav jaotumine piirkondade põhiseadusest. Spetsiifilised teenused on otstarbekas arendada välja vallaüleseks ning loodavas struktuuris on piirkondlikkusega arvestatud.

Teatavaid eeldusi luues on analüüsi koostajad hinnanud 18 ametikoha vähendamise võimalust võrreldes praeguse olukorraga, mis rahaliselt tähendab 200 000–250 000 eurot aastas. Ent seda kokkuhoidu võime käsitleda kui potentsiaalset ressursi pal-

gatasemete ja töötajaskonna motivatsiooni parandamiseks. Selge on, et muudatusi mitte tehes efektiivsus kindlasti ei parane ning palgaotusi täita läheb üha keerulisemaks ja ühel hetkel võimatuks.

Süsteemsuse ja efektiivsuse saavutamise suunda aitavad meil seada teiste valdade praktikad (tabel 2 ja 3). Kui üle kolme korra suurema elanikkonnaga Saue vallas on võimalik tootlustada 3 korda rohkem lapsi oluliselt vähemate köökidega kui Kose vallas täna, siis meil on arengupotentsiaali. Peale muudatusi võiks Kose valla lapsi tootlustada 3–4 köögi baasil. Samuti ei oleks kuidagi loogiline, et asutuses Kose Haldus töötaks rohkem töötajaid kui sarnases asutuses ja umbes kaks korda suuremas Elva vallas, kuid siinkohal võiksime eeskujuks võtta pigem Kiili valla.

Selge, et planeeritav muudatus on korraga suur ja liiga detailset plaani ei ole täna võimalik ette teha, kuid tuleb lihtsalt samm-sammult minema hakata. Eesmärk on peamised ümberkorraldused ellu viia 2024. aasta jaanipäevaks, et 2025. aasta eelarvet saaks selgematel alustel koostada. Lähiaja plaan on selle aasta oktoobri volikogule esitada uue hallatava asutuse põhimäärus ja struktuur, mis võimaldab alustada juhi otsingut, kes hakkab muudatusi vedama.

Analüüsi raportiga on võimalik tutvuda www.kosevald.ee/projektid. Siinkohal tänan allasutuste juhtide koostöövalmidust paikvaatluste läbiviimisel ning OÜ Cumulus Consultingu konsultante. ➡

DEMIS VOSS,
Kose vallavanem

Tabelite allikas:
Kose vallavalitsus

Kose valla kaasav eelarve. Ole kaasatud!

Taaskord rakendame Kose valla eelarve koostamisel kaasava eelarvestamise põhimõtet. See tähendab, et iga vähemalt 16-aastane vallakodanik saab otseselt mõjutada eelarvet.

Tegelikult mitte ainult mõjutada, vaid lausa ise kujundada. Eelarves on 20 000 eurot määratud vallaelanike poolt pakutud ideede realiseerimiseks. Tulenevalt hetkel kehtivast Kose valla kaasava eelarve korra § 4 lõige 4 saab ettepanekuid esitada kahes kategoorias – külad ja alevikud, ühel aastal külad, teisel aastal alevikud.

Ootame 2024. aasta kaasava eelarve konkursile ideid

esitama Kose valla külasid. Igaühel on võimalus mõelda ja teha ettepanek just sellest lähtuvalt, mida ta sooviks vallas rajada, korrastada või korraldada.

Kaasava eelarve menetluse käigus võib ettepaneku esitada iga vähemalt 16-aastane isik, kelle elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel ettepaneku esitamise hetkel Kose vallas. Ettepanekud esitada läbi iseteeninduskeskkonna SPOKU.

- Ideekorje kestab üks kuu. Palume ettepanekud esitada ajavahemikul 11. september – 11. oktoober 2023.
- Iseteeninduskeskkonnas SPOKU täidetaval vormil tuleb esitada järgmised andmed:
 1. esitaja nimi, kontakttelefon või e-posti aadress;
 2. nimetus (lühike fraas, mis iseloomustab ettepaneku sisu);
 3. idee kirjeldus, eesmärk ja olulisus (lühike kirjeldus, millisele Kose valla vajadusele ettepanek vastab, millise probleemi lahendab või millise uue võimaluse avab; mis on ettepaneku eesmärk; miks on ettepa-

- neku teostamine Kose valla eelarvest vajalik ja oluline);
 - 4. sihtrühm (lühike kirjeldus, kes saavad probleemi lahendamiseks või uue võimaluse avanemisest otsest kasu; nimetada hinnanguliselt sihtrühma suurus, vanus jm olulised tunnused);
 - 5. ettepaneku hinnanguline maksumus (soovitavalt hinnapakkumise näol);
 - 6. või muu oluline info, ideed iseloomustav materjal (eskiis, joonis, foto, kirjeldust sellest, mida oleks idee hindajail lisaks oluline teada).
- Pärast seda, kui ettepanekute esitamise tähtaeg on möödunud, teeb vallavalitsus ettepanekute

analüüsi ja esitab koos arvamusga ettepanekute läbivaatamiseks kaasava eelarve komisjonile. Komisjoni koosseisu kuuluvad Kose vallavolikogu alaliste komisjonide esimehed, vallavalitsuse esindaja ja kogukonnakomisjoni esindaja.

Komisjon sõelub välja need ettepanekud, mis ületavad selgelt 20 000 euro suuruse eelarve. Samuti võib komisjon sõelumise käigus sarnaseid ettepanekuid liita ja täiendada. Sõelumise tulemusena selgitatakse välja ettepanekud, mis pannakse rahvaküsitlusele. Enne rahvaküsitluse algust on ettepanekute tutvustamise infopäev, kus antakse rahvaküsitlusele pandavate ettepa-

nekutele esitajatele võimalus oma ettepanekuid tutvustada.

Rahvaküsitlus toimub detsembrikuus ja kestab 14 päeva alates väljakuulutamise päevast. Iga vähemalt 16-aastane isik saab hääletada ühe endale kõige meelepärasesa idee poolt Kose vallavalitsuse kodulehel, identifitseerimisega läbi elektroonilise keskkonna.

Enim hääli saanud ettepanek kuulub realiseerimisele ning kinnitab Kose vallavolikogu otsusega hiljemalt 2024. aasta veebruarikuu istungil.

Tulge kaasa mõtlema, ettepanekute üle hääletama!

Lisainfo: Margit Eerik, margit.eerik@kosevald.ee. ➡

Viskla küla korraldas väljasõidu Hiiumaale

Viskla küla sai 2021. aastal Eestimaa aasta küla tiitli, tiitlile kandideerisid külad 15-st maakonnast. Nagu Visklale kombeks, siis tuleb ideed ellu viia ja nii sündiski 2022. aastal idee külastada teisi 2021. aasta Eestimaa aasta küla kandidaate.

Elmisel aastal külastas 32 visklakat Saaremaad ja aasta küla Nasvat, lisaks külastati ka Võhma küla. 8.07.2023 kell 7.00 tassiti söögid-joogid, beebide turvatoolid, vankrid ja muud kimpsud-kompsud bussi ja 50 visklakat pörutasid taas reisile, seekord ootas ees Hiiumaa. Et sõidu ajal häälestuda, said kõik bussis juba tutvuda töölehega, mis Hiiumaad tutvustas ja et kodu ei ununeks, lahendati Viskla kohta ristsõna.

Esimesel päeval külastasime Suuremõisa lossi ja Hiiumaa ametikooli liigirohket aeda. Lõunatasime Kärddlas, kiiremad jõudsid sadamaski tiiru teha. Järgmine peatus oli Hiiumaa Eiffeli torni juures, lastele meeldis see paik väga. Seejärel külastasime Kõpu tuletorni ning pärast seda ootas meid esimene küla – Kõpu. Kõpu rahvamaja lahke pererahvas, Harda ja Indrek, tutvustas küla tegemisi ja pakkus Hiiumaale küpsiseid. Õhtuks jõudsime Kalana sadamasse, kus õõbisime. Grillimise kõrvale räägiti esimese päeva muljeid ja mehed võtsid öösel veel laulujorugi üles. Soovijad said saunas käia, kohalikku diskot külastada ja ujuda. Teisel päeval võtsime suuna Emmaste poole. Külastasime Vanajõe orgu, sealset ürgloodust ja läbisime RMK õpperaja. Metsaalune oli mustikaid täis ja oli kahju, et ämbrit kaasas polnud – oleksime oma pannkoogilõunateks moosi jagu mustikaid kamba peale korjanud.

Kui metsast välja saime, võtsime suuna mere poole – külastasime Sõru sadamat ja muuseumi. Teel 2021. aasta Hiiumaa aasta küla poole tegime väikse peatuse, kus Viskla külavanem Erkki sai oma Hiiumaal elavat öde kallistada ning juba ootaski meid Kodukant Hiiumaa ja MUHV (Muda, Ulja, Harju ja

Valgu küla) külade ühenduse esindaja Heli Üksik Harju tuuliku juures. Tutvusime MUHV-i tegemistega, külastasime koduloo muuseumit ning sõime maitsvat hernesuppi ja tikrikooki. Muljeid sai palju, kõht täis ja edasi Kassaris. Kui juba Hiiumaal, siis tuleb ikka Sääretirp ka üle vaadata. Peale pikka jalutuskäiku suundusime Käina poole – külastasime tuuletorni ja mõned noored kasutasid võimalust mõõtu võtta Käina kardirajal ning siis oligi aeg

Viskla reisiseltskond Hiiumaal Kõpus.

FOTO: ERAKOGU

hakata tagasi Visklasse sõitma. Paljud olid esimest korda Hiiumaal ja nii mõnelgi tekkis idee perega Hiiumaale tagasi tulla. Koju jõudsime vastu südaööd väsinute, aga õnnelikenä. Reisiseltskonna noorim oli 4-kuune ja vanim 67-aastane. Ühes perest oli reisil kaasas lausa neli põlvkonda.

Reisisell Ingridi kokkuvõte: öeldakse, et mõnikord on õnneks vähe vaja ja veel räägitakse, et õnn on meie endi teha. Kelle teha oli aga

möödunud nädalavahetusel toimunud reisile sattumine, ei seda oska täpselt öelda, kuid niipalju tean, et minu ja mu kaksikõe sattumine sellele Hiiumaa reisile oli mitme õnneliku asja kokkulangemise tagajärg. Meie endi teha oli vaid sellest võimalusest kinni haarata ja nautida kõike, mis reis endaga kaasa tõi. See reis oli küll Viskla külaseltsi poolt organiseeritud ja korraldatud, kuid selle õnnestumisele aitasid ikkagi kaasa kogu see meeldiv seltskond oma naeru ja posi-

tiivse hoiakuga ja superlahedad kohad, mida külastasime. Isiklikult minu jaoks oli eriti meelde jääv Hiiumaa Eiffeli torni väisamine koos kõige sinna kuuluvaga ja väga meeldiva ning nostalgilise kogemuse sain ühes omanäolise ajaloo muuseumis, kuhu viis meid Heli Üksik Valgu rahvamajast. Loomulikult ei saa kuidagi mainimata jätta, et väga südamliku vastuvõtu saime ka Kõpu rahvamajas. Megamõnus oli Kalana õõbimiskoht, mis pakkus meile ilu nii silmale kui hingele ning loomulikult tegid nii Sääretirp kui ka tuuletorn selle reisi ütle mata meelde jäävaks. Ja mis peamine – aitäh Viskla rahvale, et tellisite Ilmataadilt nii fantastilise ilma! See reis oli sõnulestatamatult vahva ja jättis väga-väga meeldiva mälestustekillu minu ja mu õe mälestusteraamatusse. Aitäh Viskla külaseltsile! Aitäh ülitoredatele inimestele! Imeline oled, Hiiumaa! Täname Kose vallavalitsust, Ida-Harju koostöökoda ja suurepärase bussijuhti Mait Arenit. ↓

KRISTEL KADAPIK
MTÜ Viskla Külaarendamise Selts

Kose-Uuemõisa mõisa peahoonest avastati ajaloolised maalingud

Augusti keskel toimus Kose-Uuemõisa mõisa peahoones Eesti Kunstiakadeemia muinsuskaitse ja konserveerimise ning Tallinna Ülikooli arheoloogiatudengite suvine praktika, mille käigus viidi läbi põhjalikud hoone uuringud.

Tudengeid juhendasid mitmed oma ala tipptegijad nagu kunstiajaloolane-konservaator Hilka Hiiop, ajaloolane Hannes Vinnal, arheoloog Villu Kadakas, restaureerimisarhitekt Nele Rohtla ja teisedki, mistõttu pole imeks pandav, õigest kohast otsides siiski üht-teist põnevat kihistust alt ka leiti. Muinsuskaitsealuses hoones on ehitus-, arheoloogia- ja interjööriuuringud enne projekteerimistööd hädavajalikud, et õppida tundma tihti sajandeid püsti püsinud väärtusliku arhitektuuripärandi eripärasid ja ehitusjärke, mida hiljem kõikidele nähtavale saaks tuua.

Kunagi nii pikalt võimukatele baltisaksa aadliperekondadele – von Tiesenhausenitele ja von Uexkülliidele – koduks olnud rüütlimõis oli paljulubav uurimisobjekt juba enne

sedagi, kui tellingud kõrgete lagede alla püsti said. Hiljem, tööde käigus, ei pidanud ükski tragidest tudengitest koosnev töögrupp pettuma – üllatusi, hüpoteese ja mõistatusi jagus igasse ruumi hoolimata sellest, et betooni võidukäik on ka Kose-Uuemõisa häärberi kunagisele hiilgusele oma hävitava jälje jätnud.

Mõisa peahoone keskosa müürid on säilinud meieni 14. sajandist

Taaskord sai seinte avamise ja uuringute käigus kinnitust teadmine, et praegune historitsistliku ilmega mõisa peahoone peidab endas kunagise keskaegse kindluselamu müüre ja võlve. Suures osas 14. sajandisse dateeritud keldriruumide niivõrd terviklik säilimine tänapäevani on tõeline haruldus, naljalt

teist samasugust mõisa Eestist ei leiagi.

Pole ju kuigi tavapärane, et ühe peene häärberi maa-aluste müüride sees on leida lausa kolm kunagist keerdrepikäiku ja võlvlaes on alles tahmunud kivid ühes lõõriavadega, mis viitavad siin olnud hüpokaustahju asemele – justkui asuks pea kohal mõni ordulinnus.

Aardeid peitsid kõige halvemas seisus ruumid

Hoone seni kõige silmapaistvam dekoorielement – saali laemaaling – sai enda kõrvale veel täiendustki, kui endise koosolekuruumi laest ilmus nähtavale 1850-ndatest pärinev ornament. Pistelisi avamisi tehes leidsid tudengid, et kogu ruumi ulatuses on uhke maaling laes säilinud ja seda on võimalik täismahus avada. Ettekujutus tema väljanägemisest on mõi-

Skalpell ja vilunud käsi aitavad välja tuua seni värvi ja pahtli all peidus olnud kunstiteost.

FOTO: KAISA KARRON

sa-uurijatel olemas tänu ajaloolisele fotomaterjalile, mida Kose-Uuemõisa mõisa puhul leidub arhiivides ohtrasti.

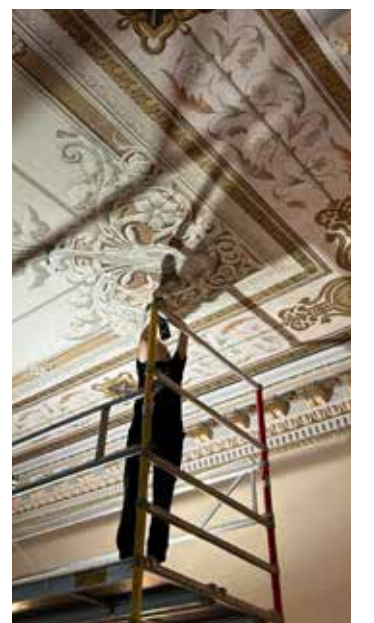
Suure üllatusena ilmutasid pea kõikide uuritavate ruumide põrandakihtide alt end ka ajaloolised laudpõrandad ja uhke tammeparkett, mis varasemalt arvati, et on ümberehitustööde käigus välja lõhutud.

Veel teinegi koht, hoone peasissepääsu juures olev vestibül ja trepihall, mis esiti tundus kõige pimedam ja inetum hoone osa, pani pilgud lootusrikkalt üles vaatama.

Just sealt leiti kaunid ja hästi säilinud 1850-ndatest pärit värviküllased maalingud, ulatudes ka teisele korrusele vanade nõukogudeaegsete ripplagede taha. Saali laemaalingu alt pahtlikihiga tagant leiti aga üles katkeid tõelisest originaalist, mis dateerub samuti historitsismi kõrgaega ehk 19. sajandi keskele.

Uurimistöö pole veel lõppenud

Hoolimata sellest, et pikad tööpäevad Kose-Uuemõisas said otsa ja praktikantide välivoodid külakeskusest ära

Mõisahoonel säravaima pärli ehk saali laemaalingu taha tuli samuti vaadata, et teha kindlaks selle autentsus.

FOTO: K. MURSU

viidud, käib lõppjärgeldusteni jõudmine veel edasi. Ees ootab suur kirja- ja mõttetöö, et valmiks kokkuvõttev aruanne uuringutulemustest.

Tudengid jäid praktikaga rahule ja lahkudes soovis nii mõnigi, et mõisas oleksid ühel heal päeval tuled jälle aknas. Ühiselt jõuti ka arusaamiseni, et niivõrd vanas ja väärikas mõisahoonel jagub avastamisrõõmu veel küllalt. ↓

KAISA KARRON
Kose-Uuemõisa Arendamise Selts

Kohvikutepäeval reisiti ümber Kolu ja rahvaste

FOTOD: MARINA FEINMAN JA RENEE KÜTISAAR.

12. augustil toimus Kose valla kodukohvikute päev, mida seekord peeti Kolu küla kodudes ja hoovides.

Kodukohvikute traditsioon sai Eestis teatavasti alguse Hiiuimaalt, kus selle „maaletoojaks” oli legendaarne poetess Ave Alavainu. Hiiuimaalt levis see ettevõtmine aga kulutulena üle kogu Eesti ja nüüd võiks öelda, et igal pool, kus tegusaid inimesi leidub, ka kohvikutepäevi peetakse. See on tõesti üks haruldaset mõnus suve nautimise viis – külastada erinevaid piirkondi, proovida maitseid, nautida seltskonda ja lõbusaid lisategevusi.

Kose vald alustas kodukohvikute päeva korraldamisega kaheksa aastat tagasi ning meil pole kunagi olnud puudust ei külastajatest ega kohvikute pidajatest. Ka Kolu oli kohvikuid just parasjagu – tervelt kaheksa.

Kolu tegusad inimesed, kes on külaseltsi moodustamisega seoses leidnud suurt indu ja energiat võtta ette erinevaid ühistegevusi nii oma külas kui üle-vallaliselt, olid ka kohvikutepäeva korraldamisele lähenenud veidi omamoodi. Nimelt kutsusid nad külastajaid väikesele reisile, pakkudes oma kohvikutes erinevate rahvaste maitseid.

Et huvitaval kombel on Kolu külas keskmisest kõrgem muusikaga tegelevate inimeste kontsentratsioon, on kolukad kutsunud ellu sündmuse nimega Kolu Kõla. See on meie valla muusikute vabalava, kuhu on oodatud nii kogemustega kui alles muusikute alguses olevad esinejad. Kui tavaliselt toimub Kolu Kõla 19. augustil, siis tänava oli see erandkorras liidetud kohvikutepäevaga ning igas kohvikus said külastajad osa väikesest kontserdist või vähemalt meeleolumuusikast.

Igal aastal kohvikutepäeva külastades tundub, et enam

paremini ei saaks see päev õnnestuda. Ja – oh imet – aasta hiljem on sama tunne.

Kolu Küla Selts väärib kohvikutepäeva organiseerimise suure töö eest ohtraid kiidusõnu, tõesed õhtused sõnavõttused Kose vallavolikogu esimees Merle Pussak, kes rõhutas ka, et kiita ja tänada tuleb kõikide kohvikupidajate tööühmade kõiki liikmeid, sest selline ettevõtmine on mastaapne tiimitöö. Üksinda pole võimalik head tulemust saavutada.

Tõesti, Kolu kodukohvikute päeva esimesed nõupidamised toimusid juba 2022. aasta lõpus. Ühise teema, visuaalse külje, Kolu Kõla esinejate ja lõpukontserdi ja kogu teavituskampaania väljatöötamine oli omajagu pikk ja põhjalik protsess.

Ehkki korraldajad olid igaks juhuks valmis ka vihmaabinatiks, saatis kohvikutepäeva erk ja mõnus päikesesära, mis tõi kohale märkimisväärse hulga külastajaid – mitmetes kohvikutes loendati viie tunni jooksul rohkem kui 500 külastat.

Kodukohvikute eriti usinatel külastajatel on ikka olnud võimalus igast kohvikust tempel koguda ja osaleda auhinna loosimises. Seekord oli Kolu külas tegutsev ettevõtte Flagmore AS pannud välja lipumasti, mille õnnelikuks võitjaks osutus Lia Juus.

Veidi lähemalt aga kohvikutest, kes tänavu oma aiad ja hoovid külastajatele valla tegid.

Kolu Küla Kõogi juures oli end sisse seadnud Kose Lions klubi lõvikohvik, mis hõrgutas külalisi Eesti köögi. Menüü põhiohk oli Eesti kalal ning maitsta sai näiteks särtsukala, armunud räimi, heeringatorti ja muud põnevat. Lõvikoh-

vikust saadud tulu panustab Lions klubi Kose valla koolide algklasside õpilaste silmakontrollide läbiviimiseks. Kolu Kõla esindas mõnusalt rahvamuusikat viljelev perekond Maasikas.

La Luna Mexicana Laane talu kohvik pakkus värvilist ja rõõmuküllast Mehhiko hõngu ja maitset – *tacod, salsa, guacamole, churritos* – olemas! Ühtlasi paistis La Luna Mexicana silma oma ägeda rahvusvahelise meeskonnaga. Meeleolumuusikat tegi *señor* Aivar.

Uus-Allika talu hoovil avas end kohvikutepäevaks EskoBar, mis viitas toredasti peremehe eesnimetale ning sobis samal ajal ideaalselt ühe Kolombia toite ja kokteile pakkuva baari/kohviku pealkirjaks. Kogu päeva keerutas baaris plaate DJ Imre, külastajatel oli võimalus mõnuleda kümblustünnis ja isegi sõita hobustega.

Bassikäigu supi- ja jazziköögis valitses spontaansus ja improviseatsioon. Pakuti Ungari guljašisuppi (nagu peremees selgitas – kui rõhutame uu-d, räägime supist, kui šš-id siis kastmest), mis oli nii maitsev, et viis lausa keele alla. Supi kõrvale pakuti puhtakujulist vabavormilist jazz-muusikat peremees Indrek Miku ja sõprade eestvõttel.

Järve talu kodukohvik Paras Sekoitus oli, nagu nimigi ütleb, parim valik Soome maitseid, muusikat, keelt ja meelt. Kohal oli leilisaun, kodukootud Serena, külastajaid teenindas Joulupukki isiklikult! Tõsi, terasem pilk võis märgata temas suuri sarnasusi peremees Timoga. Perenaise Sandra küpsetatud karjala pirukad munavõiga osutusid ootamatult populaarseks ning kõigile soovijatele neid ei

jätkunudki, sest küpsetamise vahele kostitas Sandra või Soomelemb Sannu, nagu ta end Kolu Kõla esinejate hulka oli registreerinud, külastajaid ka soomekeelsete lauludega. Silmailu pakkus külastajatele Krestina Valdma imearmas keraamika.

Kuusiku talu pererahvas, kes ka kodukohvikute välisel ajal BBQ-ahjus grillitud sealiha müüb, oli oma hoovis avanud kohvik Kolu Grill, kus pakkus mõnusaid ameerikapäraseid maitseelamusid BBQ liha kõrval näiteks ka *hotdog*’e ja donut’eid. Janu aitasid kustutada Habaja Viinavabriku veinid ning avatud oli Ethno Fashioni *pop-up* pood. Kolu Kõla esindas Kolu Grillis äge Getter Hallikmäe, kes oma ilusa lauluhääle ja mahedate kitarrihelidega sobis miljöösse nagu valatult!

Kohvik Karpe Teeme pesitses Männisalu talu hubases hoovis, kus pakuti hõrgutavaid Itaalia maitseid. Tõmbenumbriks olid maitsvad sinimerekarbid, mis pole ju sugugi tavaline kodukohvikutoit. Karpe Teeme osavad kokad olid aga väljatöötanud oma salaretsepti ning kliendid igatahes kiitsid taevani! Karmoškaviisidega aitas meeleolu luua Gerli Turmann.

Kui kohvikud kella 16 paiku lõpetasid, oli enamikes

kohvikutes toit otsa saanud. Nii suundusid külastajad ja korraldajad kohvikutepäeva reisi lõpp-peatusesse, milleks oli mõistagi Ukraina kohvik Kruusiaugu talu hoovil. Seal toimetasid üheskoos Ardu elavad ukrainlannad ja Võtik-metsa nobedate näppudega naised. Sai maitsta erinevate täidistega vareenikuid, kartulipannkooke ja muud mõnusat. Kõige krooniks veel Ukraina laulud Natalia esituses.

Samas Kruusiaugul toimus ka päeva lõpetav kontsert, kus tänati kohvikupidajaid ning kõigi rõõmuks astus üles ansambel Singer Vinger. Taaskord sai tõestust see, et eestlane on tantsu- ning laulurahvas – mitte mingit probleemi polnud päise päeva ajal Singer Vingeri pilli järgi tantsu lüüa ja laule kaasa hüürata.

Kohvikutepäeva korraldajad saavad enamalt poolt palavad tänutervitused kohaliku omaalgatuse programmile (KOP) ning Kose vallavalitsusele toetuse eest, AS-ile Flagmore kogukonda panustamise eest, samuti Ravila külaseltsile ja Oru Külaarendamise Seltsile ning kõigile kohvikupidajatele ja külastajatele! Kohtumiseni järgmisel aastal Ravilas! ➔

SANDRA NIKITIN
MTÜ Kolu Küla Selts

Kose päevakeskuse käsitöömeistrid ja lauljad käisid laulu- ja tantsupeol

5. augustil toimus Viljandi lauluväljakul erivajadusega XIV inimeste laulu- ja tantsupidu „Helisev kodu”.

Erivajadusega inimeste laulu- ja tantsupidu on traditsiooniline füüsilise, vaimse või käitumusliku eripäraga inimestele suunatud tähtsündmus, mis toimub kord aastas, Viljandis. Laulma ja tantsima oli kogunenud enam

kui 1400 inimest üle Eesti. Kose päevakeskus osales peol juba viiendat aastat tublide lauljatega ja käsitöömeistritega. Lauljaid juhendas ning õpetas armas ja tragi Mall Klaas ning käsitöömeistreid juhendasid meie tublid tegevusjuhendajad. Pidul algas

rongkäiguga, millele järgnes laulude laulmine suurel peol. Külalisesinejana astus üles Karl Madis, kes hiljem lahkelt esinejatele ka autogramme jagas.

Laulupeo ühe osana toimus traditsiooniliselt erivajadusega inimeste valmistatud käsitöölaat, kus sai näha ja osta ka Kose päevakeskuse tublide meistrite valmistatud tööd. Meie valmistatud käsitöö

vastu tunti suurt huvi, öeldi palju kiidusõnu ja osteti nii kingitusteks kui ka rõõmuks endale.

Aitäh kõigile osalejatele ja eriline tänu Mall Klaasile, kes vabatahtlikuna juhendas meie lauljaid! Samuti suur, suur tänu meie tegusatele tegevusjuhendajatele, tublide emadele ja osalejatele kes tulid, olid ja laulsid päikese välja! ➔

KOSE TEATAJA

Kose päevakeskuse kollektiiv erivajadustega inimeste laulu- ja tantsupeol Viljandis.

FOTO: ERAKOGU

Kaur Tuule klassikalise 3 x 3 kuubikuga võistlustules.
FOTO: TARMO TUULE

Kanavere noormees Rubiku kuubiku MMil tipu lähedal

Kuubikusport kogub maailmas järjest enam populaarsust. Tänavused maailmameistrivõistlused 12.-15. augustil Incheonis (Lõuna-Korea) pakkusid eestlastele õnnestumisi ja maailmarekordeid.

Eestlaste prima tulemuse saavutas Kose vallast Kanavere külast pärit Kaur Tuule kõige populaarsemas ehk 3 x 3 kuubiku klassis – ligi 1300 võistleja seas 25. koha (eurooplastest neljas, parim üksikaeg 6.03 sekundit). Teine eestlane Oliver Pällo jäi 20. kohaga napilt finaali ukse taha Rubik's Clocki arvestuses, lõppvõistlusele pääses 16 kiirkuubijat (eurooplastest 8. koht, parim üksikaeg 5.60 sekundit). Igal võistlejal on igas voorus viis katset, millest parim ja halvim ei lähe keskmise aja arvutamisel arvesse.

Ülejäänud aladel jäid meie meeste esitused tagasihoidlikumaks – jäädid kohtadele vahemikus 107

kuni 349. Kaur Tuule käes on hetkel seitse Eesti rekordit, Oliver Pällo kaks.

Maailmameistrivõistluste edukaim kuubikusportlane oli kolme kulla ja ühe pronksiga Max Park (USA). Aasta tippvõistlusel tehti kolm maailmarekordit, ühtekokku võisteldi 17 alal.

2024. aasta Euroopa meistrivõistlused toimuvad Pamplonas (Hispaania), 2025. aasta MM Seattle'is (USA).

Kõiki MM-i tulemusi saab näha siin: <https://live.worldcubeassociation.org/competitions/2865>. Maailmameistrivõistluste kodulehekülge: <https://wc2023.kccu.info/>. ➔

TARMO TUULE

Valla male- ja kabetroonile naasesid endised valitsejad

„Uus, kuid ometi vana” – nii saab tänavu öelda nii Kose valla male- kui kabemeistrite kohta. Nimelt saavutasid neil aladel parima tulemuse mängijad, kes võitnud paaril viimasel kümnendil valla meistritiitleid enim, kuid viimastel aastatel pidanud vahel ka troonilt taanduma – vastavalt Jaan Urgas ja Vello Viir.

Mõlema ala tänavused meistrivõistlused peeti ajaloos esmakordselt Saula külas. Täpsemalt Järni talus, mis on valla male- ja kabeparemikku kuuluvate vendade, Kalle ja Enno Aljase sünnikodu. Mõlemad vennad olidki mõlema MV külalislahkeks võõrustajaks.

Male MV kujunes ülitasa-vägiseks. Meister selgus alles viimases voorus. Urgas kogus 4 punkti (viiest voorust), ent ei pääsenud kaotuseta – jäi teises voorus alla tiitlikaitseja Kalle Aljasele. Meistritiitli sai Urgas üksnes tänu sellele, et suutis lõpuvoorus ülipingelises partiis võita Ain Uuspõldu. Too kogus viimaks 3,5 punkti – sama palju kui 2018. ja 2020. aasta vallameister Tõnu Kalvet. Pronksmedal jäigi välja andmata, sest kohtunik Askold Nassar tuvastas, et Uuspõllul ja Kalvetil olid täiesti võrdsed ka kõik arvesseminevad lisa-näitajad, mistõttu mõlemad said hõbemedali.

Mullu ja tunamullu pronksi võitnud Villy Saviir lõpetas seekord kuuendana (2,5 p.). Tema vahele kiilusid end K. Aljas (3 p.) ja Tiina Põlendik (2,5 p.). Viimane tuli ühtlasi vallameistriks naiste arvestuses. Asjaolu, et teisi naisi seekord ei osalenud, ei muuda Põlendiku saavutust vähemväärtuslikuks, sest kogu Harjumaal on ainult üks konkurent, kes on suutnud temast paaril viimasel aastal jagu saada ja teda maakonna male MV-l edestada (Viimsi valda esindav Maria Joanna Haapsal); Kose vallas ega üheski teises Harjumaal vallas talle võrdväärtset

naisvastast ei leidu.

Üllatuslikult kogus Põlendiku üheksa-aastane kasvandik Sander Sulg oma õpetajaga ja Saviiriga ühepalju punkte (2,5) ning jäi seitsmendaks üksnes kehvemate lisa-näitajate tõttu. Omavahelise partii (3. voorus) võitis siiski õpetaja.

Kokku osales kümme võistlejat (sh kaks last), kõik neist Kose male-kabeklubi.

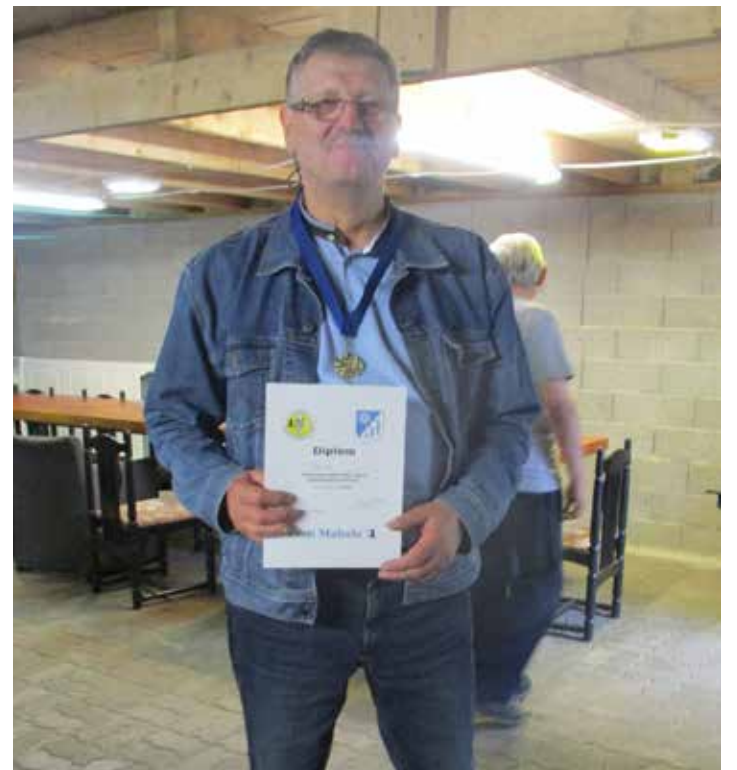
Samapalju osalejaid võistles ka kabemeistri tiitlile (sh kolm last). Sealgi kujunes heitlus väga tasavägiseks. Viimaks lõpetas võrdselt 15 punktiga kaks mängijat – Vello Viir ja Enno Aljas. Otsustavaks said esimese-nanimetatu paremad lisa-näitajad. 13 punktiga võitis pronksmedali Ain Uuspõld. Kui ta võitnuks viimases voorus Kalle Aljast, siis saanuks isegi meistriks tulla, kuna enne seda oli talle sunnitud alistuma pärastine meister Vello Viir. Too komistas veel korra – viigistas Urgasega (esmakordselt valla MV ajaloos). Kuna Uuspõld ja Enno Aljas viigistasid, Viir sai aga Enno Aljasest jagu, siis võitiski taas esikoha täiesti õigustatult valla kabeisaks peetav Viir.

Parima (ühtlasi ainsa) naisvõistlejana kogus Põlendik 7 punkti ja jagas 7.–8. kohta. Nii tema kui Uuspõllu seekordsed tulemused väärivad erilist kiitust sellepärast, et mõlemal täitus tänavu suvel 75 eluaastat.

Kabe MV osavõtjatest ainult üks (nullipoisiks ja ühtlasi viimaseks jäänud Rasmus Aljas) ei ole – esialgu veel – Kose male-kabeklubi liige. See sunnib küsima: kuna klubi

Male meistrivõistluste esikolmik: (vasakult) Ain Uuspõld (III koht), Jaan Urgas (I koht) ja Tõnu Kalvet (II koht).

Kose valla kabemeistriks tuli Vello Viir. FOTOD: KALLE ALJAS

koondab valla mõlema „ruudulise spordiala” paremikku, siis mis lootust oleks omavahelises jõuproovis klubile vastu saada klubivälistel Kose valla male-tajatel-kabetajatel? Teisisõnu:

milliseks kujuneks valla male- ja kabe-MV osavõtt ja tase klubi esindajate osaluseta? ➔

TÕNU KALVET
Kose Male-kabeklubi juhatuse liige

Kosel kihutasid vabariigi parimad ratturid

19. augustil toimus Kose 7. järve rattamaraton. Öine vihm oli teinud maratoniraja pehmeks ja libedaks ja seetõttu pakkus see pinget ka kõige tugevamatele ratturitele.

Rattamaratonil osales kokku ligi 600 ratturit erinevates võistlusklassides. Võistluskeskus asus Paunküla

Heaolukeskuses ja ettevalmistatud oli kuus erinevat rada. Seekord oli kavas XXL-sõit (66 km), põhisõit (50 km), poolmaraton (17 km) ja kolm

erinevat lasterada. Kose valla parimad olid Elisanne Ester (poolmaraton N14 3. koht) ja Ats Kanne (põhisõidu 4. koht).

Ats Kanne tegi põhisõidus tubli soorituse, poolele maale jõudes oli ta teisel kohal. Paraku viimastel kilomeetritel läksid konkurendid eest ja Ats pidi seekord leppima neljanda kohaga. XXL-sõidu meeste esikolmik: Gert Jõeäär, Josten

Vaidem ja Peeter Tarvis. XXL-sõidu naiste esikolmik: Mari-Liis Möttus, Janelle Uibokand ja Grete Steinburg.

Põhisõidu meeste esikolmik: Mathias Möttus, Vahur Valvas ja Mirko Põldma.

Põhisõidu esikolmik naised: Beate Govgere, Maris Kaarjäär ja Maris Lillep.

Kõiki tulemusi näeb veebilehel rattamaratonid.ee.

MTÜ Kose AMK tänab kõiki toetajaid, maaomanikke, vabatahtlikke, kaasaelajaid ja korraldusmeeskonna liikmeid – koos sellise kogukonnaga on rõõm rattamaratoni korraldada. Aitäh! ➔

ANDRUS DANILOV
Kose spordimaja juhataja

**Põhisõidu neljanda kohaga
lõpetanud Ats Kanne.**

FOTO: SIIM EILO

Kose valla 8. jalgrattamatk põikas seekord ka naabervalla aladele

Kaheksas jalgrattamatk viis seekord huvilised naabervalla Kohila territooriumile. Matka marsruudi pani kokku Kose valla tuntud ajaloolane Ly Renter.

Orus ja Tuhalas kõneles ja tutvustas piirkonda jäävate ajalooliste objektide asukohti ning ajalugu kohalik kodulooürija Arne Kivistik, kes rääkis põnevaid lugusid Kabeli kõrtsist, palvemajast, Pärtlimäe ühistust, Nõmme kõrtsist, Tammiku mõisakompleksi jäävast viinavabrikust ja meiereist. Lisaks näitas

Arne Visja kõrtsi teeotsa, kus oli Estonia teatri rajaja Theodor Altermanni sünnikodu. Järgmisteks vaatamiväärsusteks olid Pahlkla mõis, Angerja mõis ja linnus. Pike-malt peatuti Pahlkla keskuses vana koolimaja juures, kuhu on püstitatud ka mälestuskivi Theodor Altermannile. Pahlkla ja Angerja kandi ajalugu tutvustas kohalik ajalooõpetaja

ja kodulooürija Ene Hols-ting, kelle juttu rikastas oma mälestustega Pahlklas elanud ja koolis käinud tänane Kose valla elanik Artur Jussi.

Edasi viis matkatee Pahlkla raketibaasi ning Eestimaa suurimate kivirahnude juurde, millest üks kannab ka nime Eestimaa kivide kuningas.

Ligi 35 kilomeetri pikkune jalgrattamatk, mis toimus päikeselisel laupäeval, sai alguse ning lõppes Oru külakeskuses. Matk kulges nii asfaltteel kui metsaradadel, mis on täna osaliselt ka erateed ning mille kasutamiseks küsisime ja saime omanikelt nõusolekut. Pärast meeleolukat, kuid siiski pikka ja väsitavat rattamatka söödi üheskoos maitsvat suppi, mis on saanud matka lõpu traditsiooniks. Täna osapooli ühise panuse eest kogukonna liikuma panemisel ning kõikidel soovijatel oli võimalus kasutada Kose spordimaja sauna ja ujulat,

et pikast jalgrattasõidust väsinud keha turgutada. Kaheksandal Kose valla jalgrattamatkal oli osalejaid lisaks oma valla inimestele ka Kiilist, Sauelt ning Tallinnastki. Suur aitäh matkaraja kokku panijale Ly Renterile, kaasi- giididele ning Artur Jussile, kes emotsionaalselt ja kaasa- haaravalt pajatas lugusid oma lapsepõlve aegsetest mälestus- test Pahlklas ja Angerjas. Aitäh osalejatele ning ilmataadile, kes jalgrattamatka tarvis parima ilma kinkis! ➡

MARGIT EERIK,
Kose valla kultuurinõunik

KOSE VALLA TEATED

DETAILPLANEERINGUTEST

Oru külas asuva Tähepaju katastriüksuse detailplaneeringu algatamine

Kose vallavalitsuse 29. augusti 2023 korraldusega nr 517 algatati detailplaneering Oru külas asuval Tähepaju katastriüksusel. Planeeritava ala pindala on ca 1,48 ha ning see hõlmab Tähepaju katastriüksust (katastritunnus 33801:001:1729), tagamaks nõuetekohast juurdepääsu katastriüksusele on planeeringualas lisaks Tähepaju katastriüksusele osaliselt Nurga tee katastriüksus (katastritunnus 33801:001:0385) ja tehnovõrkudega liitumise võimaldamiseks Tähepaju tee L2 katastriüksus (katastritunnus 33701:004:0546). Planeeringu ala kattub osaliselt loode osas Oru küla elamugrupi detailplaneeringuga (kehtestatud 26.04.2007). Tulenevalt planeerimiseaduse §-i 140 lõikest 8 muutub uue detailplaneeringu kehtestamisega sama planeeringuala kohta varem kehtestatud detailplaneering kehtetuks. Detailplaneeringu eesmärk on ehitusõiguse määramine elamute ja abihoonete püstitamiseks. Lisaks antakse detailplaneeringuga lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele. Detailplaneeringu algatamine ei ole vastuolus Kose valla üldplaneeringuga. Detailplaneeringu algataja, koostamise korraldaja ja kehtestaja on Kose Vallavalitsus ning koostaja on OÜ Ruum ja Maastik. Korralduse ja korralduse lisaga on võimalik tutvuda digitaalselt EVALD-rakenduses ja Kose valla dokumendiregistris. Küsimused ja täiendav info: Madis Tõns, madis.tons@kosevald.ee, 633 9325.

Äksi külas ja Habaja alevikus asuvate Kuusiku, Nõmmiku ja Tammiku katastriüksuste detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine

Kose vallavalitsus võttis 29.08.2023 korraldusega nr 516 vastu Äksi külas ja Habaja alevikus asuvate Kuusiku, Nõmmiku ja Tammiku katastriüksuste detailplaneeringu (OÜ Paabor Projekt, töö nr DP-14-2022). Kuusiku, Nõmmiku ja Tammiku katastriüksuste detailplaneeringu koostamise eesmärk on maakasutuse sihtotstarbe muutmine elamumaaks, ehitusõiguse määramine üksikelamute ja abihoonete püstitamiseks. Lisaks antakse detailplaneeringuga lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele. Planeeringuala asub Harju maakonnas Kose vallas Äksi külas ja Habaja alevikus (skeem 1). Planeeritava ala on ca 1,18 ha ning see hõlmab Kuusiku (katastritunnus 36301:001:0275), Nõmmiku (katastritunnus 36301:001:0276), Tammiku (katastritunnus 36301:001:0306), osaliselt Metsa tee (katastritunnus 33801:001:0023), osaliselt Kooli tee (katastritunnus 36301:001:0273) ja osaliselt Kooli tee (katastritunnus 33801:001:0012) katastriüksust.

Kose valla üldplaneeringu kohaselt on planeeringuala puhul tegemist tiheasustusalaga, kus on ehitusloakohustusliku hoone püstitamisel detailplaneeringu koostamise kohustus. Planeeringulahenduse koostamisel on arvestatud Kose valla üldplaneeringuga ja detailplaneeringu koostamisel jälgitakse kehtivas üldplaneeringus välja toodud nõudeid. Planeeringuala asub Kose valla üldplaneeringu järgselt tiheasustusalas, seega lisanduva hoonestuse kavandamine juba hoonestatud piirkonnas ei too endaga kaasa suuri muudatusi asustusmustris. Planeeringuga määratud ehitusõiguse ja arhitektuursete tingimuste puhul on aluseks võetud planeeringuala kontaktvõndis olemasolevate hoonete näitajad lisaks Kose valla poolt väljastatud lähteseisukohtadele, et oleks tagatud uushoonestuse sobivus ümbritsevasse keskkonda. Olemasolev keskkond ja elektri-, side- ja ühisveevärgivõrk on võimeline lisanduvate elamute ja abihoonete rajamiseks kaasneva koormusega toime tulema. Detailplaneeringuga krundi piire ei muudeta. Detailplaneeringuga muudetakse Kuusiku (Pos 1) ja Nõmmiku (Pos 2) katastriüksuse sihtotstarbed. Pos 1 ja Pos 2 katastriüksuste sihtotstar-

veteks määratakse elamumaa (krundi kasutamise sihtotstarvet ei muudeta. Planeeringualasse kaasati juurdepääsu tagamiseks osaliselt Metsa tee (katastritunnus 33801:001:0023), osaliselt Kooli tee (katastritunnus 36301:001:0273) ja osaliselt Kooli tee (katastritunnus 33801:001:0012) katastriüksused. Nimetatud transpordimaa katastriüksuste piire ei muudeta. Lisaks määratakse ehitusõigus Pos 1, Pos 2 ja Pos 3 katastriüksustele.

Ulatuslik negatiivne mõju majanduslikule keskkonnale puudub. Samuti võib eeldada, et hoonete rajamisel negatiivne mõju kultuurilisele ning pikaajaline negatiivne mõju sotsiaalsele ja looduskeskkonnale puudub. Planeeringuga kaasnevatest mõjudest on võimalik lugeda pikemalt detailplaneeringu seletuskirja peatükist 7.9 „Planeeringulahendusega kaasnevad mõjud“.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 22. september- 6. oktoober 2023 Kose vallavalitsuse majandusosakonnas (Hariduse tn 1, Kose alevik, II korrus) ja valla veebilehel www.kosevald.ee. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu kohta arvamust. Arvamused palume saata elektrooniliselt aadressile vald@kosevald.ee või postiga aadressile Hariduse tänav 1, Kose alevik, Kose vald, Harju maakond, 75101. Avaliku väljapaneku jooksul on paberkanal materjalidega võimalik tutvuda asutuse lahtiolekuaegadel eelnevalt aja kokku leppides või elektroonselt endale sobival ajal. Küsimused ja täiendav info: Madis Tõns, madis.tons@kosevald.ee.

Krei külas asuva Vana-Ehala katastriüksuse detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine

Kose vallavalitsus võttis 29.08.2023 korraldusega nr 518 vastu Krei külas asuva Vana-Ehala katastriüksuse detailplaneeringu (OÜ Paabor Projekt, töö nr DP-13-2022). Planeeritava ala pindala on ca 2,34 ha ning see hõlmab Vana-Ehala (katastritunnus 33801:001:1669), Krei külatee L1 (katastritunnus 33801:001:1670), osaliselt Kuivajõe-Kose-Uuemõisa kergtee L5 (katastritunnus 33801:001:0770), osaliselt 11205 Kuivajõe - Kose-Uuemõisa tee (katastritunnus 33701:002:0401) ja osaliselt Kuivajõe-Kose-Uuemõisa kergtee L6 (katastritunnus 33801:001:0756). Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Vana-Ehala katastriüksuse jagamine, maakasutuse sihtotstarbe muutmine, ehitusõiguse määramine üksikelamute ja abihoonete püstitamiseks. Lisaks antakse detailplaneeringuga lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele.

Detailplaneeringuga jagatakse Vana-Ehala katastriüksus kuueks krundiks. Katastriüksuse sihtotstarveteks määratakse viiele krundile elamumaa (krundi kasutamise sihtotstarvet üksikelamumaa) ja ühele määratakse katastriüksuse sihtotstarbeks tootmismaa (krundi kasutamise sihtotstarvet vee tootmise ja jaotamise ehitise maa). Planeeringualasse kaasati juurdepääsu tagamiseks ka Krei külatee L1 (katastritunnus 33801:001:1670), osaliselt Kuivajõe - Kose-Uuemõisa kergtee L5 (katastritunnus 33801:001:0770), osaliselt 11205 Kuivajõe - Kose-Uuemõisa tee (katastritunnus 33701:002:0401) ja osaliselt Kuivajõe-Kose-Uuemõisa kergtee L6 (katastritunnus 33801:001:0756) katastriüksused. Kuivajõe - Kose-Uuemõisa kergtee L5, 11205 Kuivajõe - Kose-Uuemõisa tee ja Kuivajõe-Kose-Uuemõisa kergtee L6 katastriüksuste olemasolevaid piire ei muudeta. Detailplaneeringuga on kruntidele määratud hoonestusalad. Hoonestusala on ala, kuhu on lubatud ehitusloakohustuslikke kui ka ehitusloakohustuseta hoonete rajamine, hoonestusala on näidatud joonisel 4 „Põhijoonis koos tehnovõrkudega“. Hoonestusala välja on lubatud rajada hoonete sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalikke tehnovõrke, parkimisala, juurdepääsuteed ja haljastust. Planeeritav ala külgneb riigiteega 11205 Kuivajõe-Kose-Uuemõisa km 1,02-1,08. Riigitee keskmine ööpäevane liiklussagedus on 1293 autot/ööpäevas. Juurdepääsuna planeeringualale kasutatakse olemasolevat ristumiskohta riigiteelt km 1,079. Täiendavaid ristumiskohti riigiteelt ei ole planeeritud.

Ulatuslik negatiivne mõju majanduslikule keskkonnale puudub. Samuti võib eeldada, et hoonete rajamisel negatiivne mõju kultuurilisele ning pikaajaline negatiivne mõju sotsiaalsele ja

looduskeskkonnale puudub. Planeeringuga kaasnevatest mõjudest on võimalik lugeda pikemalt detailplaneeringu seletuskirja peatükist 7.9 „Planeeringulahendusega kaasnevad mõjud“.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 22. september- 6. oktoober 2023 Kose vallavalitsuse majandusosakonnas (Hariduse tn 1, Kose alevik, II korrus) ja valla veebilehel www.kosevald.ee. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu kohta arvamust. Arvamused palume saata elektrooniliselt aadressile vald@kosevald.ee või postiga aadressile Hariduse tänav 1, Kose alevik, Kose vald, Harju maakond, 75101. Avaliku väljapaneku jooksul on paberkanal materjalidega võimalik tutvuda asutuse lahtiolekuaegadel eelnevalt aja kokku leppides või elektroonselt endale sobival ajal. Küsimused ja täiendav info: Madis Tõns, madis.tons@kosevald.ee.

Oru külas asuva Uuenurme katastriüksuse detailplaneeringu kehtestamine

Kose vallavalitsus kehtestas 29.08.2023 korraldusega nr 536 Oru külas asuva Uuenurme katastriüksuse detailplaneeringu (OÜ Paabor Projekt, töö nr DP-11-2022). Uuenurme detailplaneeringu koostamise eesmärk on maakasutuse sihtotstarbe muutmine, ehitusõiguse määramine üksikelamumaa või kahe korteriga elamu ja abihoonete püstitamiseks. Lisaks antakse detailplaneeringuga lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele. Planeeritava ala pindala on ca 1,79 ha ning see hõlmab Uuenurme (katastritunnus 33801:001:1531), osaliselt Biopuhasti (katastritunnus 33701:001:0495) ja osaliselt 11203 Kolu-Tammiku tee (katastritunnus 33701:001:0164) katastriüksust. Kose valla üldplaneeringu kohaselt on planeeritava ala puhul tegemist tiheasustusalal paikneva katastriüksusega, millele ei ole määratud maakasutuse juhtotstarvet. Detailplaneeringu koostamisel jälgitakse kehtivas üldplaneeringus välja toodud nõudeid ning ettepanekut üldplaneeringu muutmiseks ei tehta. Liikluskorralduse seisukohast asub planeeringuala hea ligipääsuga kohas, kuna juurdepääs on tagatud riigiteelt 11203 Kolu-Tammiku tee. Detailplaneeringuga muudetakse Uuenurme katastriüksuse sihtotstarvet elamumaaks, määratakse ehitusõigus ühe kahe korteriga elamu (kaksikelamumaa/parismaja) ja kuni kahe abihoonete rajamiseks. Detailplaneeringuga jäetakse võimalus rajada kahe korteriga elamu asemel ka üksikelamumaa. Katastriüksuse piire detailplaneeringuga ei muudeta.

Lisanduvate ehitiste rajamine ei too endaga kaasa piirkonna hoonestustiheduses suuri muudatusi, kuna jääb tiheasustust piirkonda ning hoonestatud kinnistute vahetusse lähedusse. Detailplaneeringuga ei kavandata „Keskonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse“ §6 lõigetes 1 ja 2 nimetatud olulise keskkonnamõjuga tegevusi ega muud olulist keskkonnamõjuga ehitustegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustumist, sh vee, pinnase, õhu saastamist. Ulatuslik negatiivne mõju majanduslikule keskkonnale puudub. Samuti võib eeldada, et hoonete rajamisel negatiivne mõju kultuurilisele ning pikaajaline negatiivne mõju sotsiaalsele ja looduskeskkonnale puudub. Planeeringuga kaasnevatest mõjudest on võimalik lugeda pikemalt detailplaneeringu seletuskirja peatükist 7.9 „Planeeringulahendusega kaasnevad mõjud“.

Planeerimiseaduse § 140 lõike 8 kohaselt uue detailplaneeringu kehtestamisega muutub sama planeeringuala kohta varem kehtestatud detailplaneering kehtetuks. Käesoleva detailplaneeringu kehtestamisel muutus osaliselt kehtetuks osaliselt Oru küla elamugrupi detailplaneering (kehtestatud Kose vallavolikogu 26.04.2007 otsusega nr 104) 11203 Kose-Tammiku tee osas.

Kehtestatud detailplaneeringuga (sh korraldusega) on võimalik tutvuda digitaalselt aadressil <https://evald.ee/kosevald/#/planeeringud/planeeringud/267> või paberkanalil tööajal Kose vallavalitsuse majandusosakonnas (Hariduse tn 1, Kose alevik, Harju maakond, II korrus). Küsimused ja täiendav info: Madis Tõns, madis.tons@kosevald.ee, 54700707. ➡

Treeningud Kose-Risti laskepaigas

kuupäev	kellaaeg	treening
01.09	10.00–20.00	treening
02.09	10.00–20.00	treening
05.09	10.00–20.00	treening
06.09	10.00–20.00	treening
07.09	10.00–20.00	treening
08.09	10.00–20.00	treening
10.09	10.00–20.00	treening
13.09	10.00–20.00	treening
14.09	10.00–20.00	treening
15.09	10.00–20.00	treening
18.09	10.00–20.00	treening
19.09	10.00–20.00	treening
20.09	10.00–20.00	treening
21.09	10.00–21.00	treening
22.09	10.00–21.00	treening
23.09	09.00–21.00	treening
26.09	10.00–20.00	treening
27.09	10.00–20.00	treening
28.09	10.00–20.00	treening
29.09	10.00–20.00	treening
30.09	10.00–20.00	treening
01.10	10.00–20.00	treening
04.10	10.00–20.00	treening
05.10	10.00–20.00	treening

Kose-Risti laskepaika haldab Kose-Risti Spordi- ja Vabaaja Keskus MTÜ. Vastutaja: Toomas Kutsar.
Telefon 501 8294, e-post kosesvk@gmail.com.

Kogukonna taas- kasutuspäevad: vanast saab ilus uus

Taaskasutus on märksõna, mis on saanud meie igapäevaelu oluliseks osaks.

Igapäevaselt visatakse ära tohututes kogustes veel täiesti tarbitavaid esemeid aga ka rõivaid, klaasi, puitu jpm.

Kutsume kogukondi üles märkama võimalusi, kuidas vanast saaks teha nn. ilusa uue ehk anda vanadele asjadele uus elu ja anda neile lisandväärtust kunstiloominguga.

Soovime seda mõtteviisi propageerida nii laste, noorukite kui täiskasvanute seas.

Õpitoad Ravila Mõisas:

- Taaskasutusõpitoa: Klaas (10.09.)
- Taaskasutusõpitoa: Keraamika (16.09.)
- Taaskasutusõpitoa: Kartong (17.09.)

Omaloomingukonkurss:
“Tee vanast ilus uus” 20.08.–20.09.2023

Konkursitööde materjalide vaba valik: puit, klaas, paber, kartong, metall, plastik, kile, vineer vms. Konkursitööd

peavad olema valmistatud aastatel 2022–2023. Tööde juurde palume kinnises ümbrikus lisada töö autori nimi, kontaktandmed (tel nr ja meiliaadress) idee või saamisluu.

Tööd tuua või saata aadressil: Ravila Mõis, Ravila tee 21, Ravila alevik. Võitjad kuulutatakse välja ja auhinnad antakse üle taaskasutuskonverentsil.

Konkursitööd saab näha näitustel valla suuremates keskustes ja raamatukogudes.

Näitus Ravila Mõisas:

23.09. – 31.10.

Taaskasutuse kõikvõimalikke esemeid, mis isetehtud või ostetud, sõbralt saadud või kingitud, ootame kuni 20.09.2023.

Taaskasutuskonverents:

“Taaskasutus on moes”
23.09.2023 Ravila Mõisas.

Info ja registreerimine tel 5078055 või piret.aavik@gmail.com

Projekti toetab Kohaliku omavalduse programm.

PIRET AAVIK
Kose Kunsti ja Käsitöö Selts

22. septembril kl 13.00
Kose Kultuurikeskuse saalis

LOENG

**VAIMSE TERVISE PROBLEEMIDE MITU PALET
LASTE JA NOORTE SEAS**

**SÖÖMISHÄIRETEST RÄÄGIVAD
SNEŽANA HÄRMA JA JANA EHASOO**
(MTÜ EESTI SÖÖMISHÄIRETE LIIT)

UNEHÄIRETEST RÄÄGIB PSÜHHOLOOG LAIMA PARIK
(OÜ TÄHEPILV)

**OOTAME KUULAMA 7.-12. KLASSI ÕPILASI,
ÕPETAJAJD JA LAPSEVANEMAJD**

Võimalus küsimused lektoritele ette saata kuni 18. septembrini:
tiina.mander@kosevald.ee (Kose valla lastekaitse vanemspetsialist),
aga esitada ka kohapeal. Mõlemal puhul küsija anonüüsus tagatakse.

Info tel. 51923220 (Tiina Mander)

Osalemine tasuta!

  OÜ TÄHEPILV

**KOSE KULTUURIKESKUS KUTSUB
TÄHISTAMA
VANAVANEMATE PÄEVA**

09.09.2023 KELL 15.00

**JAAK JOALA LAULUDE
KONTSERT**

esinevad
Jakko Maltis ja Saara Pius

Transpordi soovist teavita
oma kogukonna- ja kultuurispetsialisti:
Oru - Sandra Nikitin tel 55643882
Ardu - Maarja Udde tel 56600553
Habaja - Hille Schaffrik tel 53491662
Kose Uuemõisa - Kadri Kittask tel 58189186

Avatud on Võtikmetsa kohvik-baar
Kontsert on tasuta!

Kose Kultuurikeskuses

**19. septembril
kell 15.30**

**Kultuuri- ja spordivaldkonna
tegijate koosolek**

Teemad koosolekul:

Kultuurisündmuste kalender 2023/2024
Spordisündmuste kalender 2023/2024
Kultuurikava.ee
Kohapeal tõstatatud küsimused

Info tel 53594233 (Margit Eerik)

Registreerimine:
forms.gle/5HrqnuAw6m8UKtBH7

 LAUPÄEVAL, 23. septembril
kell 11.00 KOSE RAAMATUKOGUS

TEATRI- JA TELEKUNSTNIKU, KOSE VALLA ELANIKU

GUNTA RANDLA
raamatuesitlus

Gunta Randla
Omadele võõras, võõrastele oma

KOSE RAAMATUKOGU

Kose teater KIKERDIS Zigmunt Zeydlr Zbrowski KÕIGES ON SÜÜDI SARDIINID

Astrid Lusti seatud ja lavastatud
kahevaatuseline ühe laibaga farss.

28. septembril kell 19.00 Kose Kultuurikeskuses

Osades:

Kristel Kook-Aljas,
Jaanus Jaago,
Sven Andresen,
Andres Õis,
Katrin Lilleberg,
Ellen Salupõld
ja Tiit Palgi

Piletid 8/10 €
müügil kohapeal

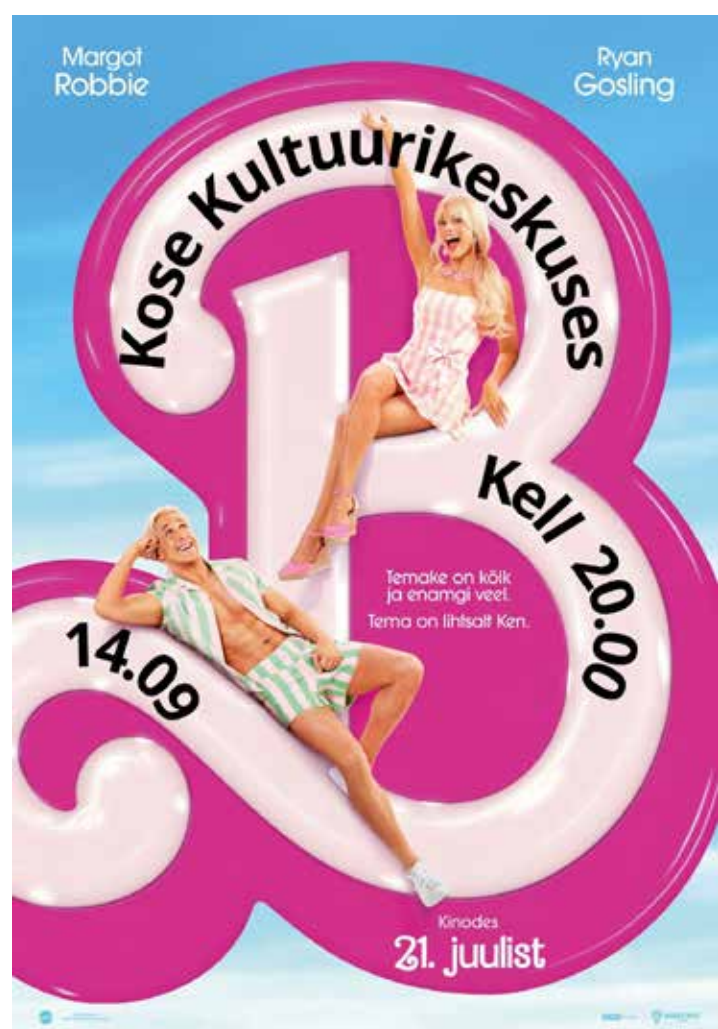
STREETDANCE
MARLEN PEEBA
KOSE-UUEMÕISA KÜLAKESKUSES
TEISIPÄEVITI
KELL 17:00 NOORED
KELL 18:30 16+ JA VANEMAD
KUUTASU 40€
MARLENPEEBA@GMAIL.COM

MALERING
al. 5 aastased - 4. klassi õpilased
KOSE-UUEMÕISA KÜLAKESKUS
JUHENDAB:
TIINA
PÕLENDIK
NELJAPÄEVITI
KELL 17-18
20€/KUU
Registreeru kukula@kose.ee,
tel 58189186

MTÜ RAVILA KÜLASELTS
**RAVILA
JALGTEE
KIRBUKAS**
17. SEPTEMBER
10.00-14.00
RAVILAS, JALGTEE ÄÄRES
ROHKEM INFOT:
EELIKA 52 68 779
OOTAME KÕIKI KÜLASTAMA
Vihma korral jääb üritus ära :)

Margot Robbie Ryan Gosling
Kose Kultuurikeskuses
Kell 20.00
14.09
Kinodes
21. juulist
Temake on kõik
ja enamgi veel.
Tema on lihtsalt Ken.

**KÜLA
LIIGUB
AIAKÄRUDEGA**
24. SEPTEMBER
KELL 15:00
VANATOA-AIA RIST
VÄLJA-AIA RIST
TIIGI-AIA RIST
TIIGI-PARGI RIST
PARGI-KOSEJÕE RIST
PIHLAKA-METSA TN RISTMIK
EESTVEDAJAD: JOTI PEGASUS & JOT LAP
LISAINFO: KOSE-UUEMÕISA KÜLAKESKUSE FB & KUKULAKESKUS@KOSE.EE

Maal elamise päev
Kose vallas Habaja piirkonnas
23. septembril 11-16
• Taluõu ratastel
• Votikmetsa talu
• Äksi automudelistid
• Habaja Viinavabriku
• Habaja Veskimaja
• Habaja raamatukogu, Habaja külakeskus,
Habaja noortekeskus
Õnneloos - iga loos võidab
Alansi Vabatahtliku Päästeseltsi masinapark
Kõrgemäe Agro OÜ põllutöomasinad
Maal elamise päeva sügislaad - tule müüma või ostma!
Palju muid toredaid tegevusi kogu perele!
Õhtul Habaja külakeskuses bändiga simman
Tere tulemast!
Rohkem infot
<https://maalelamisepaev.ee/>
Habaja Küla Selts Facebook
Maal elamise päev

Vilistlaste kokkutulek
KOSE KOOL 100
21. oktoobril 2023
16.00 AKTUS KOSE KULTUURIKESKUSES
19.30-21.00 KLASSIJUHATAJATUND
20.00 TANTSUKS MÄNGIB ANSAMBEL (VÕIMLAS)
23.00 SMILERS (VÕIMLAS)
LEGENDAARSETE ÕPETAJATE TUNNID, OKSJON, LENDUDE
PILDISTAMINE, VILISTLASTE ETTASTED,
ÕODISKO DJ SIIM POHLAK
1. september-20. oktoober 30€
21. oktoobril ehk peopäeval (nii sulas kui kaardiga) 35€
Ülekandega maksmisel
saaja: Kose Vallavalitsus
Arvelduskonto: EE872200001120132608
Selgitus: Kose Gümnaasiumi juubel 100 ja [sinu kooli
lõpetamise aasta]
I-X lennu lõpetajatele, endistele kooli töötajatele ja õpetajatele
on pidu tasuta, registreerimiseks saata kiri kool@kose.edu.ee
või
helistada 5551 5761.

**SÜGIŠENE
TURUPÄEV &
ROHEVAHETUS**
Kose-Uuemõisa Külakeskuse
hooviplatsil
10 SEPTEMBER KELL 10-15
OSTA, MÜÜ JA VAHETA
koduaiataimi, saadusi, käsitööd
Avatud Heleni kohvikunurk,
lastele puhume hiigelmulle!

ALEXANDRE BACON ÉMILIE JOSSET YVES JACQUES GINETTE BENO LUDVINE REDING
MAURIO SAINT-AMAND BENJOT BRIDEN MARTIN DRAINVILLE GUYLAINE TREMBLAY MARIE-THÉRÈSE FORTIN
**Julge vaalapöeg
KATAK**
14.09. kell 18.00
Kose
Kultuurikeskus
KINOES ALATES 18. AUGUSTIST

POLITSEI ANNAB TEADA

Augustikuu õiguskorra ülevaade

Ajavahemikul 27. juuli kuni 27. august 2023 registreeriti:

- 110 juhtumit
- 21 väärtetu
- 6 kuritegu
- 2 lähisuhtevägivalla juhtumit
- 21 liiklussüütegu
- 17 avaliku korra rikku mist

Tere kool!

Pikk suvepuhkus on lõppenud ja uus kooliaasta alanud. Liikluses osaledes tuleb olla eriti tähelepanelik, sest tänavapildis on liiklejate hulk tunduvalt suurenenud. Autojuhid ja liiklejad peavad olema väga tähelepanelikud, sest igal uuel kooliaastal lisandub liiklusesse lapsi, kelle jaoks üksinda liikluses osalemine on uus. Oluline on, et lapsevanemad läbiksid koos lapsega kooliteed ja seletaksid neile liikluseeskirju. Lapsevanem ise on oma lapsele kõige suurem eeskuju.

Aeg-ajalt on oluline nii täiskasvanutel endal kui ka lastel meelde tuletada, et liikluses

osaledes tuleb olla väga tähelepanelik ja liigeldes keskenduda kaashiiiklejatele. Selleks, et meil kõigil oleks ohutu liigelda, tuleb liikluses olla tähelepanelik ja täita liikluseeskirju. Lisaks liikluseeskirjade järgimisele ja tähelepanelikkusele tuleb politsei meelde, et jalgratta ja kergliikuriga liigeldes on alla 16-aasta vanustel noortel kohustus kanda kinnirihmatud kaitsekiivrit. Turvalisuse huvides soovitame kiivrit kanda kõigil jalgratturitel ja kergliikurite juhtidel.

Head lapsevanemad, kui te oma lapsi autoga hommi-kuti kooli viite, siis vältide ummikute tekkimist ja liiklusohtlikke olukordi. Bussitaskud ei ole mõeldud peatumiseks ega parkimiseks. Selleks on olemas ettenähtud parkimiskohad ja parklad, kus saate oma lapse turvaliselt maha panna. Oleme eeskujuks ka teistele liiklejatele.

Mure on olnud ka Kose gümnaasiumi juures oleva suure parklaga, kus õpilasiinid peatuvad. Bussijuhid on kurnud. et nad ei saa

peatuda ja lapsi maha panna, kuna autod on ees. Palume parkida ainult parkimiseks mõeldud kohtadele. See on selleks, et bussid saaksid ka parklast välja keerata.

Sõidukit ei tohi peatada ülekäigurajal või lähemal kui viis meetrit enne seda.

Autojuhina tasub meeles pidada, et turvaline teekond algab eelkõige ajaplaneerimisest ja tähelepanelikkusest. Asjatuid pingeid ja kiirustamist saab vältida, kui oma teekonda piisava ajavaruga planeerida. Eriti oluline on see õppeaasta alguses.

Noored ja vaba aeg

Koolilapse jaoks on kool vaid osa päevast. Enamus mõtlematutest tegudest ja pahandustest pannakse toime pärast koolipäeva. Selleks, et vaba aega targalt ära kasutada, oleks hea, kui laps saaks pärast tunde õppida midagi uut või jätkata sellega, milles ta juba hea on, – olgu selleks siis tantsimine, sport või hoopis pillimäng. Selleks, et leida koos lapsega just temale sobiv

huviring, heida pilk <https://kosehuviringid.netlify.app/> või suhtle kooli huvijuhiga.

Kirikus lõhuti ja tühjendati korjanduskarp

Politseile anti teada, et 23.08.2023 ajavahemikus kell 12–20 ajal lõhuti ja tühjendati Kose kiriku korjanduskarp. Metallist karbi lahti saamisega oli nähtud vaeva, seda ei olnud võimalik lihtsasti ilma vahendita avada. Kui keegi omab antud juhtumi kohta infot, siis palun edastada see piirkonnapolitseinikule. Kodanik, kes ennast ära tunneb ja soovib ülestunnistuse anda, saab pöörduda ka otse kirikuõpetaja Kerstini poole.

Jalgrattavargused

Viimase kuu jooksul on toimunud mitu jalgrattavargust Kose alevikus. Jalgrattad olid jäetud mitmeks päevaks avalikku kohta rattahoidlasse lukustamata. Ühel rattaomanikul läks hästi ning ta leidis juhuslikult oma ratta Ravilast. Jalgratas oli õnneks terve. Jäi mulje, et keegi kasutas jalgratast selleks, et saada ühest punktist teise.

Palun ole hoolas oma vara suhtes ja võta kasutusele meetmed oma vara kaitsmiseks!

Lukusta jalgratas igal pool – ka rattahoidlas, keldris, panipaigas, garaažis ja isegi kohas, mis tundub turvaline.

Lukusta jalgratas ka siis, kui lahkud vaid mõneks minutiks ratta juurest.

Investeeri kvaliteetsemasse rattalukku (näiteks U-kuju-lisse rattalukku või lülilukku). Küsida võid nõu ka jalgratapoest. Nii teed sa varga elu kordades keerulisemaks.

Õõseks võta alati oma vara endaga koju kaasa.

Ära jäta kunagi ratast trepikotta. Trepikojas ei tohi asju hoiustada, kuna need takistavad elanike ohutut ja kiiret väljumist hoonest tulekahju korral või raskendavad kiirabi ja päästjate tööd.

Korterelamute puhul, kus rattahoidlat veel pole, võiks korteriühistus tõstatada sellekohase küsimuse ning ühiselt see väljaminek siiski planeerida. Samuti tuleb rattahoidlat ka hooldada – lahti väänatud torudega või mõlkivajutatud rattahoidlad ei pruugi oma otstarvet hästi täita. Kindlasti on suureks abiks ka paigaldatud ja töötavad kaamerad. ⚡

KRISTEL TALV,
GITTE LEES

Kose piirkonnapolitseinikud

Muld mälestusi ei mata.

Avaldame kaastunnet Margusele perega onu

ÜLO ROBENI

surma puhul.

Sõbrad ja kaasteelised
Eve, Ene ja Jane

Avaldame sügavat kaastunnet Marge Hiisile kalli

ISA

kaotuse puhul.

Mööbel Sinule OÜ kollektiiv

Südamlik kaastunne Kaidile perega kalli

ISA

kaotuse puhul.

Kose Lasteaed PäevaLill

Avaldame kaastunnet Marit Hiisile perega kalli isa ja vanaisa

MEELIS HIISI

lahkumise puhul.

KÜ Vahtra 15 elanikud.

Südamlik kaastunne Kaidile ja tema perele

ISA

lahkumise puhul.

Kose Lasteaed PäevaLill
Miiuõie rühm

Elu on laul, on lihtne ta viis.
Heliseb korra ja vaikib siis...

Siiras kaastunne Jaanikale, Jannele ja Kaidile kalli

ISA

lahkumise puhul.

Keiu, Karin ja Liia peredega

PALJU ÕNNE

90
HILJA MÄNDVEE

85
HELI VINK

80
ELVI VAISMA
ANNE TEDER

75
TIIA HIIELEEK
ENN AAVIK
REIN KALVE

70
TÖNU ALJAS
LEMBIT SUIMETS

SÜNDISID

JAREK KOVALENKO
EVERT SAAR
LUKA RATTASSEP
HANNES LIIV
KLARA LILLEVÄLJA
GRETE JAZÖKOVA
OLIVIA SAARLOO
MARIN OHOV

JÄÄDAVALT LAHKUSID

ÜLO ROBEN
MEELIS HIIS
AKSEL SUUDER
ASTA KAEAS

Ravila Mõisas septembrikuus

Info ja registreerimine tel 5078055.	3.09	kell 11.00–17.00	triiphoonete ja aedade päev.
	9.09	kell 11.00	vanavanemate päev.
	10.09	kell 11.00	taaskasutuse õpituba.
	13.09	kell 19.00	keraamika õpituba.
	16.09	kell 11.00	taaskasutuse õpituba.
	17.09	kell 11.00	taaskasutuse õpituba.
	23.09	kell 11.00–18.00	Maal elamise päev.
	24.09	kell 18.00	kultuurikohvik.
	27.09	kell 18.00	portselanimaali õpituba.
	29.09	kell 11.00	konverents.

RATSAVÕISTLUS KOSE SÜGIS 2023
Seenioride ja U25 vanuseklassi EMV Noorhobuste Tšempionaat

23. - 24.09.2023
Nõmmemõisa Tallis Ahisillal

• Laupäev 23.09
kl 09.00 - koolisõit & takistussõit
Päeva lõpetab kl 19:30 ansambel

• Pühapäev 24.09
kl 10.00 - kross

Tule kaasa elama!
Üritus on pealtvaatajatele tasuta!

KURJAD PLAANID

KOLM PONEVAT ALA

ESHKIS Sanitex K.U.MELL KASE VALD CASINO FENIX HORSEFOOD
EESTI SPORTRHOBUSTE KASVATAJATE SEITS AKR EHITUS KOSKI HOBUSKASVATAJATE ÜHISUS COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP

Ravila laulustuudio
Ravila Mõisas

alustab 6. septembril 2023

• Eelkooliealised lapsed
• Kooliealised lapsed

Info ja registreerimine:
õpetaja Tiina Steinberg
5296880

KOSE KÜTTELADU

PUITBRIKETT JA PELLET

TERMOHAAB (KAUAPÕLEV)
1040KG/ALUS

KASK;
KUUSK+MÄND;
SAAR (TUME)
960KG/ALUS

PELLET 6/8MM
975KG/ALUS

INFO JA TELLIMINE
504 0304
INFO@KYTAME.COM

WWW.KYTAME.COM

Kose Kultuurikeskuse suur Sünnipäevapidu

13. oktoobril kell 20.00

Tantsuks mängib ansambel

"Legend"

Üllatused

Õhtut juhib legendaarne
helimees Kaspar Karner

Avatud Votikmetsa baar

Piletid Piletimaailmas ja
kohapeal 14 ja 18 eurot. 10 aastat Kose Kultuurikeskust

coop
Harju
Lp. Harju Tarbijate Ühistu liige!
Ühistu liikmete
ümberregistreerimise
tähtaeg on 30.09.2023.a.
Harju Tü juhatus

Metsakeskus.ee
Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvöös.
info@metsakeskus.ee
Tel: 56 111 900

LANDEKER OÜ
LANDEKER OÜ
tel 511 0415
517 9866
info@landeker.ee
www.landeker.ee

**OSTAME
PÕLLU- JA METSAMAAD**
Hind kuni 15000 eurot/ha,
ka läbi raiutud ja hüpoteebiga.
Ettemaksuvõimalus, kiire tehing.

VEIKOPP
MULLA MÜÜK
TOOME KOHALE
Helista 53 425 009 või kirjuta veikopp@veikopp.ee
www.veikopp.ee
TEEME KA HALJASTUSTÖID

KIILI BETOON
Trepilaadid ja paigaldus
Betoontooted aeda ja linnaruumi
www.kiilibetoon.ee
+372 672 5591
kiilibetoon.ee
kiilibetoon

EHITUS JA LAMMUTUSTÖÖD
EHITUSTEHNICA RENT
• Tanavakivide paigaldus
• Haljastus ja aedade ehitus
• Kaevetööd
• Laaduri ja ekskavaatori rent
+372 562 959 44
indrexehitus@gmail.com
www.indrex.ee

**PRÜGIKONTEINER KOJU, TÖÖLE
VÕI MAALE!**
WWW.VEOMEISTER.EE
INFO@VEOMEISTER.EE
+372 55 111 20
Veomeister

Katusenhooldus.ee
KATUSED KORRA
- Katuste pesu ja värvimine
- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakkumist:
tel. 53 329 176
info@katusenhooldus.ee
www.katusenhooldus.ee

**Vanametalli
KOKKUOST**
ALATI HEAD HINNAD
+372 9499
BETOONI 7A TALLINN
www.tolmets.ee

**UUS! 3D SILDADE
REGULEERIMINE**
• Autode hooldus ja remont,
diagnostika.
• Rehvitööd.
• Autode, busside, veo-
autode kere- ja värvitööd.

kose auto
E-R 8-17.00 Vahtra 19, Kose
Tel: 6756333, 5188220

TEHNOÜLEVAATUSKESKUS.EE
Uus-Ringi tee 7, Jüri
5358 9999
Sõiduauto
alates 29.-
TEHNOÜLEVAATUS
KESKUS

PUKSIIRTEENUS
58 961 728

TORUSTIKUD OÜ
KODULEHT:
www.torustikud.ee
e-post:
info@torustikud.ee
Tel 5839 0415; 5553 3948
Vee- ja
kanalisatsiooni-
torustike
sise- ja välistööd

Võimalus vedada
2 autot korraga,
pisiremont, käivitusabi,
rehvide pumpamine.
Tel 58 961 728
e-post: orupuksiir@gmail.com
Oru puksiir

TALLINNA KREMATORIUM
PAKUME KÕIKI MATUSETEENUSEID
HAUA-, URNI- JA TUHASTAMISMATUSEID
MATUSE VORMISTAMISE VÕIMALUS INTERNETIS
KORRALDAME MATUSEID ÜLE EESTI
ÕÖPÄEVARINGNE TRANSPORT
KAKS KABELIT
www.krematorium.ee
Pärnamäe tee 36, Tallinn
telefon 623 8808 (24h)

**RATTA-
HOOLDUS**
+372 6300020
www.bikestore.ee
Bike@bikestore.ee
Viljandi mnt 41, Tallinn

**EBIKE
STORE**

**LIHTNE JA
MUGAV!**
TULEME ISE SINU RATTALE
JÄRELE
TEEME SELLE TÖÖKOJAS
KORDA
TOOME RATTASULLE KOJU
TAGASI

ERAKUULUTUSED

OST

► Ostan kasutult seisma jäänud või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, rike- tega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt seisvaid. Järgi tulen puksiiriga ja tasun sularahas. Vormistan ja arvelt maha võtan ise. Tel 5618 8671, www.seisevauto.ee

► Igas seisus autode kokkuost ja ARKist kustutamine. Pakkuda võib nii sõitvaid, kalleid, kui ka romusid. Tel 5823 8310

► Ostame Teie remontivajava, rike- kega või avariilise sõiduki! Kustutame arvelt, tasume kohapeal sularahas ja ära vedu treileriga! Kõik pakumised oodatud. Tel 5552 2223

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan kasutatud sõiduki, mis ei leia rakendust või on seisma jää- nud. Sobivad igas seisukorras. Julgelt helistada tel 5330 1216

► Ostan kõiki Toyota marki sõidu- keid. Tel 5896 1576

► Ostan vanaaegseid jalgrattaid, sääreväristajaid, nende raame ja muid osi. Ostan Vene autode/moo- torraste osi. Tel 510 2349

MÜÜK

► Müüa lõhutud kuivad ja too- red küttepuid kohaletoomise- ga. Uus: kuivad küttepuid 50 l võrkkotis, 30 cm lepp, sanglepp, kask, saar. Info ja tellimine tel 509 9598, www.pakhalupuu.ee või pakhalupuu@gmail.com

► Müüa garaažiuksed, suured ja väikesed. Lisaks rulluksed ja suured voldikukad. Müük, re- mont, automaatika, paigaldus. Tel 5698 0540, Wiru Uks Tallinn OÜ, www.wu.ee

► Müüa saetud ja lõhutud küt- tepuid pikkusega 30–60 cm. Pakkuda ka võrkkotis kuivi küt- tepuude tootmisjääke. Kojuve- du. Võtame tellimusi vastu iga päev. Tel 522 7345, marek406@gmail.com

► Värvitud voodrilaua, põranda- laua, tuulekasti-, terrassi- ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117, www.espuit.ee

► Mulla, liiva, killustiku müük. Tel +372 5967 6151, www.raekallur.ee, info@raekallur.ee

► Müüa kasutatud tenthalla ja kar- kasse, reedeti või laupäeviti. Tel 506 8501

► Müüa kuiva ja märga küttepuid, pikkus vastavalt soovile. Vedu hinnas. Tel 5666 0431

► Müüa laagerdunud hobusesõn- nik 7 €/ 80 l kott. Vedu tasuta. Tel 5341 1252

► Müüa otse tootjalt kandiline pa- kitud kase-, tume- või turbabrikett, premium pellet 6 ja 8 mm, pakitud kivisüsi, kuivad kütteklotid võrgus. Vedu üle Eesti. Tel 506 8501

► Teisaldavate alumiiniumist ka- tuseredelite valmistamine ja müük. Töötasapinnad redelile. Tel 503 8628, katuseredel24.ee

TEENUS

► Korstnapühkija, tel 5333 0556, www.korstnahooldus.ee

► Ohtlike puude aastaringsed raie-, hooldus- ja saetööd, raiu- tud puude lõhkumine. Viljapuude ja hekkide lõikus. Väiketrak- tori teenused. Tel 5551 2104, www.puuhooldaja.ee

► Vanaraua tasuta ära vedu: plekk, aiavõrk, torud, pesumasi- nad, pliivid, mahutid, tööriistad jne. Ise laadime, lõikame. Tel 5550 5017

► Liuguksed, garderoobid, köö- gid, hinnad soodsad, garantii. Tel 502 9075, liuguksed@kallion.net

► Langetame, hooldame puid ja freesime kände just Teie piir- konnas. Leiame koos lahenduse! Meid saab kätte tel 5626 3857, www.puumehed.com

► Ohtlike puude langetamine, hekkide ja viljapuude lõikus, kändude juurimine. Tel 521 0334

► Katuste, fassaadide ja tänava- kivide pesu. Värvimis- ja re- monttööd. Veerennide puhas- tus, vahetame veerenne ja pai- galdame katuseredeleid. Tööko- gemus 12 aastat. Tel 5638 8994, kpe.kpe@mail.ee, kpekatusepesu.ee

► Katuse-, fassaadi-, üldehitus ja vii- mistlustööd. Kortermajade erine- vad renoveerimistööd. Pakume eri- nevaid lahendusi hoonete ja maja- de ehitusel. Tel 5352 9476, mehitus@gmail.com

► Kivikorstnate ja korstnapitside ehitus. Tel 5374 0601

► Metsamaapinna ketasadrage et- tevalmistamine istutamiseks. Tel 5345 3698, mikk@metsaader.ee

► Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968

► Pakun muruniitumise ja trimmer- damise teenust koduaedades, ühis- tute ja äriühingute ümbruses. Keva- del ja sügisel ka lehekoristus- ja võ- salõikustööd. Helista ja küsi lisa tel 5399 3595

► Puurkaevumeistrid OÜ: puurkae- vud, veesüsteemid, biopuhastid, septikud, mahutid, maaküttesüs- teemid, tel 5199 2900, info@puurkaevumeistrid.ee

► Raamatupidamisteenused mik- ro- ja väikeettevõtetele. Lisainfo tel 5682 2567 või rpkaيمانoy@gmail.com

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Ahjude, kaminade, pliitide re- mondi- ja ehitustööd. Tel 5362 0580

► Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24 h. Vt ka ennustus.ee

► Kivikorstnate ehitamine ja re- mont. Tel 518 8889. Korstnapühki- mine. Tel 522 1082

TEADE

► Jumala Sõna. Jeesus ütles: "Mina olen tee ja tõde ja elu. Ükski ei saa minna Isa juurde muidu kui minu kaudu. Olete väga oodatud! Kose Nelipühi kirik Kopli 12

Pargi 9, Kose alevikus
E-R 9-18
L 9-16

KOSE
ehituskaup

- kasvuturbad, mullad, väetised
- kasvuhooneplaadid, kile
- värvid, lakid, vahud, aerosoolid, silikoonid
- kuivsegud, pahtlid,
- aia- jm tööriistad
- kipsplaadid, vineer, OSB
- metallkarkass
- kaablid, elektritarvikud
- nurgikud, kinnitustahvendid
- prügikastid, biolagunevad jm prügikotid
- prussid, lauad, liistud
- el tööriistad, kodumasinad
- boilerid, san. tehnika, toruliitmikud, torud
- Airok gaasid jne!

Tel 6756 440
kosekauplus@gmail.com
www.kosekauplus.ee
FB Kose Ehituspood

KORSTNAPÜHKIJA
tel 56654265

Siim Söber
korstnapuhkijasiim@gmail.com

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

11. oktoobril alates kella 10.00
KOSE KULTUURIKESKUSES
Etteregistreerimine (kell 8–16)
telefonil **5323 2454**
*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prilliootjale TASUTA!

HOONETE SOOJUSTAMINE
PUISTEVILLAGA

5016689
WWW.PUISTEMEES.EE

TALLINNA KÜTTELADU
TALECO

Info ja tellimine
51 36 999
info@kutteladu.ee
www.kutteladu.ee

HARJUMAAL TASUTA TRANSPORT!

PUITBRIKETT KAMINAPUUD PELLET

EESTI SUURIM VALIK KÜTTEMATERJALE!
PUITBRIKETT • KAMINAPUUD • PELLET
KIVISÜSI • TURBABRIKETT • GRILLSÜSI

KUMA®

Fotoraamat-
kingitus, mis läheb südamesse!

Vaata kumafoto.ee

FOTO

AEGVIIDU PUIT AS
Harjumaal

VIRU-NIGULA SAEVESKI AS
Lääne-Virumaal

VIIRATSI SAEVESKI AS
Viljandimaal

OSTAB
KUUSE- JA MÄNNIPALKI

www.nordwood.ee
tel 520 2709
Aivo.Kalmet@nordwood.ee

NORDWOOD

KOSE
SEPTEMBRILAAT
UJULA 1 PARKLAS

24. Septembril
KELL 9-15

MÜÜGIL:
TOIDUKAUBAD
KÄSITÖÖ
TÖÖSTUSKAUBAD
VARIA

LISAINFO
laadainfod@gmail.com
5380-5142